

K U R E N D A

Przemyskiego Konsystorza Biskupiego o. ł.

N^{ro} I.

R. 1874.

Pius Episcopus, Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. §. 1.

Qui attingit a fine usque ad finem fortiter, ac disponit omnia suaviter Deus **Nr. 199.**
omnipotens Sacrosanctæ Ecclesiæ, Immaculatae Sponsæ Unigeniti Filii sanguine acquisitæ, et in Apostolicæ Confessionis petra solidatæ, ita jugiter contra invalescentem sæculi nequitiam ac tenebrarum potestates in Sanctis suis firmamentum constituit ac munimen, ut qui jam viventes in carne eam suapassione illustraverant, doctrina exemplisque excoluerant, in cœlesti deinde patriarecepti adhuc suis gloriosissimis decorarent trophæis ac perpetuo tuerentur patrocínio. Pientissimum hoc divinæ bonitatis consilium tum maxime innotuit, cumobortis in christianum populum universamque Catholicam ecclesiam vehementissimis tempestatibus, plura sanctorum Corpora, quæ diu latuerant, in lucemdenuo prodire, ut eo adspectu ad sua sectanda vestigia opemque implorandamdejectos erigerent animos, ac proxime secuturum de humani generis hoste prænuntiarent triumphum. Id præteritis evenisse temporibus, acta inventionis Corporum plurimorum Sanctorum in Christo quiescentium evidenter ostendunt; idipsum ætate hac nostra, qua abundante delicto, refriguit charitas multorum, repertis sacrosanctis Exuviis Ambrosii, Mediolanensis Episcopi et Ecclesiæ Doctoris, neque non Beatorum Martyrum Gervasii et Protasii, futurum saneconfidimus.

præs.
Sanctissimi in Christo Patris et Domini Nostri, Domini Pii, Divina providentia Papæ IX. Litterarum Apostolicarum quibus iudicium super iudicantem cor-poribus S. Ambrosii Episcopi et Ecclesiæ Doctoris ac Martyrum Gervasii et Protasii ab Archiepiscopo Mediolanensi prolatum confirmatur.

§. 2. Et hi quidem invicti Fidei Pugiles sub Nerone in prima Etnicorum adversus Christianos persecutione, fuso glorioso pro Christo sanguine, martyrii palmam adepti sunt; quorum deinde Corpora cum diu in Basilica Ss. Felicis ac Naboris Mediolani delituissent, a Sancto Ambrosio, Dei admonitu, reperta, in Basilicam ab Eo exstructam translata fuere, ibique honorifice sepulta. Cum autem anno Christi CCCLXXXVII. ipse Ambrosius mortale hoc exilium cum perpetua aeternitate commutasset, ad sanctorum eorundem corpora in hypogaeo præfatæ Basilicæ, prouti de se vivens disposuerat, conditus est. Hoc vero sepulchrum Deus reddidit gloriosum, tum frequenti populorum concursu, tum plurimis Sanctorum intercessione patratis miraculis. Ac licet non semel Urbs Mediolanensis barbarorum incursionibus ac direptionibus obnoxia fuerit, attamen sacra eadem pignora inviolata semper ipso in loco, ubi primum in ea Basilica fuerant condita permansere. Quibus omnibus permotus Angilbertus Mediolanensis Ecclesiæ Antistes anno reparatæ salutis DCCCXXXV. Ambrosii ac Sanctorum Fratrum corpora e primo Conditorio sublata in insignem porphyreticam arcam transtulit, quam desuper pretiosissimum ac miri operis altare extruxit. Ex tunc in Ambrosiana quidem Basilica, ceu explorato dormitionis loco, ea sacra pignora, totius Orbis veneratione coli nunquam cesarunt, sed ea palam intueri, illoque adspectu veluti ad certandum bonum certamen fidei roborari hucusque nemini datum fuerat.

§. 3. Providens tamen Deus, qui suis novit medicinam aptare temporibus, auspicatissimum ejusmodi eventum ætati nostræ reservaverat, qua Ambrosii præclara monita, ac Martyrum exempla ad informandos fidelium animos spiritu intelligentiæ ac fortitudinis, sunt quam maxime necessaria. Cum itaque anno MDCCCLXIV. ad Ambrosianam Basilicam a fundamentis instaurandam manus fuisset apposita, subfosso pavimento, disjectoque vetusto lateritio, quod Confessionis hypogaeum circum ambiebat, primum duo sepulcra detecta sunt, mox porphyretica arca, quæ illis in transversum insistebat. Hisce autem resecratis sepulchris, aliqua Sacrorum Corporum lypsana reperta sunt, una cum numismatibus, epocham præseferentibus illorum depositionis, sæculo quarto, atque eorundem recognitionis ineunte sæculo VI. factæ a Sancto Laurentio Archieppo Mediolanensi. Vix hac de re, non sine animi lætitia, nuncium accepimus, pro ea quæ Nobis incumbit omnium Ecclesiarum sollicitudine, per speciales Sacræ Rituum Congregationis Litteras datas Romæ die XVIII. mensis Februarii supraenuntiati anni ad bome, dilectum Fratrem Episcopum Famagustanum, qui licet Mediolanensis Sedes suo tunc Archieppo non careret, Vi-

carii Capitularis et Ordinarii partibus adhuc fungebatur, significavimus voluntatem Nostram, ut acta singula in recognitione peragenda Sacrorum Corporum conformarentur instructioni de Mandato Nostro a dilecto Filio Petro Minetti S. Fidei Promotore opportune digestæ: ac præterea, ut in repositione et collatione earundem Sacrarum Exuviarum declararet illas sub immediata protectione S. Sedis ita custodiendas esse, ut urnam aperire et Reliquias distribuere nulloatenus liceat, nisi impetrata a Nobis vel Nostri Successoribus opportuna venia.

§. 4. Verum cum deinceps ad annum usque MDCCCLXXI. nihil præterea de Ss. Corporibus actum fuisset, die tandem 8. Augusti, coram dilecto Fratre Nostro Aloysio Archieppo Mediolanensi, ejusque Curia, ac frequente ex omnibus civium ordinibus concursu, arca illa porphyretica demum detecta fuit, ibique tria Sacra Corpora reperta aquis penitus demersa. Inde vero die 11. ejusdem mensis et anni educta, a peritis anatomicis in compagem suam restituta fuere, ac singula singulis corporibus ossium fragmenta coaptata. Nèdum autem periti viri ossa ex arca educta cum reliquiis eorundem e sepulchris eruta comparantes exinde certissimum identitatis momentum eruere, verum etiam, ex peculiaribus notis, quas veneranda majorum traditio Ambrosio ac Sanctis Martyribus tribuerat, ejus corpus ab aliis tuto discernere valere. Tum denique, cum acta omnia exquisita solertia expleta essent, et jam nihil addi posse censeretur ad certitudinem assequendam, quæ in hisce rebus postulatur, accedente eruditissimorum virorum suffragio, prædictus Frater Noster Mediolanensis Archiepiscopus solemniter edixit die 23. Aprilis vertentis anni „Tria corpora Nobis adstantibus, reperta in arca porphyretica die 8. Augusti 1871. sub Altari maximo Basilicæ Ambrosianæ hujus Urbis, esse vere et proprie Ss. Ambrosii, Protasii et Gervasii; scilicet illud minoris altitudinis S. Ambrosii Episcopi Mediolanensis Ecclesiae Dectoris, alia vero proceræ staturæ et florentis ætatis Ss. Martyrum Gervasii et Protasii ab ipso Ambrosio in sepulchro condita.

§. 5. Quibus omnibus uti supra rite absolutis, idem Frater Noster Archieppus Mediolanensis acta judicialis inquisitionis ab anno 1864. iterato ac tertio institutæ ad Nos transmittenda curavit; hisce suplices litteras adjecit, præclarissimis Ambrosii sententiis intextas de Primatu Cathedrae Petri, ejusque inerrantiae prærogativa, quibus humillime exorabat, ut sententiæ ab se latae robur Apostolicæ Nostræ Auctoritatis adiacere dignaremur. Nos itaque ejusmodi preces benigne excipientes, quamvis de veritate editæ sententiæ haud ambigi posse censeremus, nihilominus ut obstruatur os loquentium iniqua, qui

catholicam Ecclesiam, non solum propter cultum Sacrarum Exuviarum, quae olim viva Christi membra fuere, ac templa S. Spiritus, ab eodem iterum ad vitam suscitanda et glorificanda, verum etiam propter falsas, ceu blaterant, Sanctorum Reliquias fidelium venerationi propositas, impietatis et superstitionis insimulare non verentur, qua in rebus tanti momenti semper Apostolica Sedes procedere consuevit. Quare nonnullorum Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium Sacris tuendis Ritibus praepositorum, et quorundam ejusdem S. Congregationis Praesulum Officialium peculiari Cœtui a Nobis delecto, totius negotii examen commisimus.

§. 6. Quae quidem peculiaris Congregatio mature perpendens jugem et constantem traditionem authenticis uberrimisque documentis consignatam, Imperatorum ac Regum diplomata, acta Episcopaliū Visitationum, vetustissima Caledaria ac Martyrologia, numismata in sepulchris reperta, ipsam denique urnæ ac circumstantis lateritii operis structuram sane intellexit nullum cieri posse dubium quoad Sacrorum Corporum identitatem. Probationi cumulum imposuit accurata ab anathomiae peritis ossium aliorumque in arca et sepulchris reperorum instituta analysis. Cum itaque ex hisce omnibus, praesertim simul sumptis, peculiaris eadem Congregatio eam exurgere probationem censuisset, qua amplior in hisce negotiis desiderari vix posset, die 24. Julii vertentis anni ad Nostras Vaticanas Aedes coadunata, omnibus ad Sanctuarii lancem libratis atque perpensis, ita rescripsit „Sententiam Archieppi Mediolanensis esse confirmandam si Sanctissimo placuerit: et Corpus S. Ambrosii, nec non Corpora Ss. Martyrum Protasii et Gervasii, quibus hactenus S. Doctoris exuviae, ex ipsa ejus voluntate, conjunctae fuerunt, unita semper in futurum maneant, sub immediata S. Sedis protectione, ita ut nemo audeat adsportare aut distribuere quamlibet eorum particulam, sub poena excommunicationis latae Sententiae Summo Pontifici reservatae; supplicandum autem eidem Sanctissimo censuit, ut de hoc confirmationis judicio expediantur Litterae Apostolicae sub plumbo.“

§. 7. Quae cum accurate per dilectum Filium Dominicum Bartolini Secretarium ejusdem Congregationis Nobis relata fuissent, ingentes benignissimae divinae bonitati egimus gratias, quae Nos in tantis angustiis ac periculis constitutos solari ac fovere dignata sit inventione Corporum Beatorum Martyrum Gervasii ac Protasii, et praesertim tanti Ecclesiae Doctoris, cujus illa aurea ac plena spei sententia est: „Non turbatur illa navis in qua prudentia navigat, abest perfidia, fides spirat. Quem admodum enim turbari poterit cui praest is, in quo Ecclesia firmamentum est?“ Propterea libentissime praefaf-

tae peculiaris Congregationis sententiam in omnibus probavimus ac ratam habuimus, ceu palet ex Decreto eadem die edito.

§. 8. Volentes itaque ea quae per idem Decretum jam constituta sunt solemniori Apostolicae Auctoritatis documento novoque Nostrae confirmationis patrocinio communire, ut devotio erga S. Ambrosium Doctorem et fortissimos Christi Martyres in dies inflammetur, Praedecessorum Nostrorum vestigiis inhaerentes ac praesertim fel. rec. Benedicti XIII., qui sententiam super identitate Corporis S. Augustini Episcopi Hipponensis et Ecclesiae Doctoris, quem ipse Ambrosius Christo peperit, latam a Papiensi Episcopo per Apostolicas Litteras datas sub plumbo Decimo Kalendas Octobris anni 1728. solemniter approbavit; Nos quoque iudicium Archieppi Mediolanensis quoad identitatem Sacrorum Corporum Ambrosii Episcopi et Ecclesiae Doctoris, ac Sanctorum Martyrum Gervasii et Protasii, ex certa scientia, atque etiam motu proprio, Apostolica Auctoritate undequaque approbamus et confirmamus et perpetuis futuris temporibus firmum semper et validum esse et fore decernimus. Praeterea mandamus, ut sacra haec Corpora, unita semper maneant, ceu hactenus fuerunt, eaque sub immediata Sedis Apostolicae protectione recipimus; adeo ut absque ejusdem venia nemini liceat, postquam peracta fuerit sollemnis illorum repositio, ea denuo reserare, vel quamlibet sacratissimi ejus depositi partem unquam auferre, adsportare aut distrahere, sub poena excommunicationis latae sententiae, cujus absolutionem Nobis ac Nostris Successoribus omnino reservamus.

§. 9. Ut autem auspicatissimum ejusmodi eventum ampliori devotione et gratia Christifideles celebrent, atque eo validiore apud Deum patrocinio pro Ecclesia, pro universa christiana republica S. Ambrosius atque inclyti Martyres intercessores existant, quo ferventiore obsequio eos contigerit honorari; omnibus et singulis Christifidelibus, qui vere poenitentes, die eorundem Sacrorum Corporum sollemnis repositionis, vel alia per locorum Ordinarios indicenda, confessi et Sacro Christi Corpore refecti in Metropolitana sive Ambrosiana Mediolanensi Basilica, vel ubilibet locorum in templis Ambrosii nomine Deo dicatis, vel iis non existentibus in alia quacumque ecclesia Ordinarii arbitrio subsistenda, pro instantibus Ecclesiae necessitatibus ejusque exaltatione, Sanctorum Ambrosii ac Martyrum Gervasii ac Protasii suppetiis imploratis, pias apud Deum preces effuderint, Plenariam omnium peccatorum indulgentiam ac remissionem, quae per modum suffragii etiam animabus piacu-

laribus flammis detentis applicari possint, benigne in Domino tenore praesentium concedimus.

§. 10. Quo circa committimus et mandamus universis et singulis Venerabilibus Fratribus Nostris Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, caeterisque Ecclesiarum Praelatis, ut praesentes Litteras in suis quilibet provinciis, Civitatibus et locis solemniter publicari curent, ea meliori ratione quam expedire censuerint.

Ipsas quoque Litteras et quaecumque in eis contenta nullo umquam tempore de subreptionis vel obreptionis seu nullitatis aut invaliditatis vitio seu Intentionis Nostrae vel alio quovis defectu notari, impugnari, sed semper et perpetuo validas et efficaces esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere; sicque ab omnibus cujuscumque gradus, ordinis, prae-eminentiae et dignitatis censi volumus; mandantes ut earundem praesentium Transumptis etiam impressis, manu tamen alicujus publici Notarii subscriptis, et sigillo Personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrae approbationis, ratificationis, confirmationis, decreti, mandati, receptionis, reservationis, concessionis, relaxationis, commissionis et voluntatis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romae apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicae Millesimo Octingentesimo Septuagesimo tertio VII. Idus Decembris. Pontificatus Nostri Anno Vicesimo octavo.

A. Card. Vannicelli Pro-Datarius F. Card. Asquinus.

VISA.

De Curia I. De Aquila e Vicecomitibus.

Loco † Plumbi.

I. Cugnonius.

Reg. in Secretaria Brevium.

Parendo itaque gratiosissimo Beatissimi Patris Nostri, ac thesaurorum Ecclesiae dispensatoris mandato sub §. 9. publicato, designamus praesentes pro parochia Ecclesiae Nostrae Cathedralis Festum Ss. Petri et Pauli Apostolorum, quo memoria sollemnis repositionis SS. Corporum SS. Ambrosii, Gervasii et Protasii cum applicatione indulgentiarum celebranda erit.

Pro reliquis parochiis Diœceseos electio et constitutio talis diei P. T. DD. Decanorum post communicata cum respectivis parochis consilia judicio relinimus. Insuper ubiquè locorum pro devotione hac peragenda parochiales ecclesiae assignantur.

Premislae die 28. Februarii 1874.

N. 2747. z r. 1873. — Odpis rozporządzenia c. k. Namiestnictwa z dnia 18. Lipca 1873. l. 37032. W dzienniku ustaw krajowych wydanym i rozesłanym dnia 2. Lipca 1873. ogłoszoną została ustawa z d. 27. Maja 1873. l. 253. tycząca się wykupu robocizny, prawa mlewa, mesznego, skópczyny, proskurnego i t. p. oświadczeń, jakoteż wykupu robotników, praw mlewa, mesznego etc. tej ustawy, udzielił Pan Minister wyznań i oświecenia, reskryptem z dnia 11. Lipca 1873. l. 7552. c. k. Namiestnictwu następujące rozporządzenie: Według §. 14. na wstępie powołanej ustawy, wydają z końcem każdego roku c. k. kasy podatkowe, uprawnionemu odsetki spłacone od pozostałego kapitału, jako przypadającą mu roczną rentę, raty zaś kapitału wydają temu, który według teraz obowiązujących przepisów czuwać winien nad całością majątku osób lub korporacyi, którym wspomniane raty kapitału przypadają i którego również obowiązkiem jest, otrzymane z c. k. kasy podatkowej raty kapitału w sposób przepisany korzystnie umieścić, a dochody wydać uprawnionemu. Przy korporacyach duchownych rozumie się samo przez się, że odnośne raty kapitału wydane być mają temu, który według statutów stowarzyszenia dotyczących, powołany jest do administracyi majątku korporacyi duchownej z obowiązkiem, aby czuwał nad otrzymaniem części kapitału, jako należącego do majątku zakładowego, a zatem z zastosowaniem się przy fruktyfikacyi takowych do przepisów obowiązujących co do oprocentowania i prowadzenia ewidencji majątku kościelnego. Celem utrzymania c. k. Namiestnictwa w ciągłej wiadomości o stanie tej części majątku zakładowego w mowie będących korporacyi, zniósł się c. k. Ministerstwo wyznań i oświecenia z c. k. Ministerstwem skarbu, dla wydania poleceń c. k. kasom podatkowym w Galicyi, by takowe o każdej racie kapitałowej, która w skutek w mowie będącej ustawy krajowej wydaną zostanie tym korporacyom, doniosły c. k. Namiestnictwu, którego rzeczą będzie, zażądać dowodów o dokonanej przy wydanych kapitałach fruktyfikacyi. Co się zaś tyczy kościołów i plebanij, którym na mocy tej ustawy krajowej przypadają kapitały wykupu, nie pozostaje w obec okoliczności, iż administracya majątków kościelnych i plebańskich w Galicyi nie została jeszcze według postanowień najwyższej decyzyi z dnia 3. Października 1858. uregulowaną, nic innego tylko, żeby c. k. kasy podatkowe doręczały w drodze c. k. Namiestnictwa wpływające kapitały wykupu dotyczącym konsystorjom biskupim, których staraniem będzie takowe z pupilarnem zabezpieczeniem u-

lokować korzystnie, a dochody wydać uprawnionym do pobierania rent kościołom i plebanom dla starannego przechowania. Przytem baczność na to zwrócić należy, że w razie zakupienia za wspomniane kapitały papierów publicznych, takowe na rzecz dotyczącego kościoła lub plebanii zastrzeżone być winne.

O postępowaniu tem porozumiał się również Pan Minister wyznań i oświecenia z Panem Ministrem skarbu, w celu wydania stosownych poleceń c. k. kasom podatkowym.

O czem się Najprzewielebniejszy Konsystorz z tem poleceniem zawiadamia, by dotyczące postanowienia podał do wiadomości przełożonych duchownych korporacyi, a oraz sam o każdorazowem korzystnem ulokowaniu wspomnianych kapitałów wykupu, donieść zechciał dla wiadomości c. k. Namiestnictwa w celu, aby takowe w położeniu było utrzymać w dokładnej ewidencji majątek zakładowy, udział w tem biorących zakładów kościelnych po skutecznionem zanotowaniu w inwentarzach tychże.

L. 238.

Zaleca się
popieranie
składek na
Missye Me-
chitarzystów.

Na podstawie reskryptu c. k. Namiestnictwa z d. 16. Stycznia t. r. l. 575. zawiadamiamy WW. Duchowieństwo, że O. Samuel Catergian, przełożony zgromadzenia Mechitarzystów Tryestyńskich, otrzymał od Wys. Ministeryum s. w. od 11. Listopada 1873. L. 4963. pozwolenie na 6 miesięcy ważne, do zbierania składek na cele missyjne na Wschodzie. Przytem popieranie tych składek, których zbieranie po domach jest zabronione, ze względu na cel ich zalecamy.

W Przemyślu dnia 31. Stycznia 1874.

Zaleca się
popieranie
składek na
dom Służeb-
niczek N. M.
Panny w
Starejwsi.

L. 622. Służebniczki N. Maryi Panny, znane w tej diecezji i w całym kraju z poświęcenia się dla dobra wiernego ludu, otrzymały pozwolenie Wys. c. k. Namiestnictwa, do zbierania składek na budowę nowego i obszerniejszego domu z ochronką w Starejwsi. Wzywamy przeto WW. Duchowieństwo, aby wysłane po ofiary Siostry tego Zgromadzenia wspierało swym wpływem, przedstawiając ludowi prace i poświęcenia przez nie podjęte.

W Przemyślu 28. Lutego 1874.

L. 60.

Co względem
nowożeńców
się Wys.
z Tyrolu
i Voralbergu
zachować na-
leży.

Względem nowożeńców z Tyrolu i Voralbergu, podało Wys. c. k. Namiestnictwo dto 26. Grudnia 1873. N. 62410., co następuje: „Z powodu specjalnego wypadku widziało się Wys. Ministerstwo spraw wewnętrznych spowodowanem, reskrytem z d. 2. Grudnia 1873. l. 18415. przypomnieć, że w Tyrolu i Voralbergu obowiązuje dotąd dekret kancelaryi nadwornej z d. 12. Maja 1820. l. 12614. (Tyr. Zb. ustaw prow. N. 44.) wedle którego osoby nieosiadłe z kategorii sług, czeladników i wyrobników, potrzebują do zawarcia ślubów małżeńskich politycznego konsensu. W razie więc, gdyby wymienione indywidua przynależne do owych krajów tutaj związki małżeńskie zawierać chciały, będzie rzeczą Przew. Konsystorza, postanowienia powyższego rozporządzenia ściśle przestrzegać.“

Składki pobożne.

W kurendzie IV. z r. 1873. wykazono pozostałą w Konsystorzu sumę: 106 Złr. 6 ct., Składka na i 5 talar. prusk. 2 talar. sas. 1 talar austr. 2 guld. 14 cwancygierów w srebrze. Do tej starb Ojca sumy przybyły od 21. Października 1873. następujące ofiary: Ofiarowali: J. ks. Koza- świętego. czyński od parafian i od siebie 28 złr., ks. Koreywo 1 Napoleondor, ks. Pavlik Guard. OO. Franciszk. na Kalwaryi 30 cwancyg. w srebr., ks. Krupiński z Łączek 12 złr., ks. Franciszek Kopystyński 13 złr., Pietrzycki Jan z Frysztaka 4 złr., Skarbonka Ojców Re- form. w Jarosławiu 25 złr. 84 ct., Parafia Babice 4 złr. 10 ct., ks. Kan. Józef Ciurkiewicz 5 złr. 25 ct., ks. Jan Panczakiewicz 1 talar, W. Adam Szolajski 10 złr., W. Xawera Szolaj- ska 1 złr., W. Mar. Kalisińska 2 złr., W. Fran. Modelska 1 złr., Parafia Rzepiennik bisk. 5 złr. 25 ct., ks. Kulczycki z parafianami 2 złr. 50 ct., ks. Stankiewicz z Izdebek 1 złr. 40 ct., Parafia Izdebki 2 złr. 60 ct., Parafia Łańcucka z okazji pielgrzymki na in- tencją Ojca Ś. w r. 1872 odprawionej 60 złr., Parafie: Błazowa 20 złr., Czudec 16 złr. 16 ct., Niebylec 6 złr. 20 ct., Bractwo Różańcowe w Czudcu 30 złr., J. ks. Buchwald 10 złr., Parafia Drohobycz 12 złr. 60 ct., Kler Drohobycki 5 złr., ks. Józef Weis 3 złr., ks. Wą- sowski 1 złr. 50 ct., ks. Bron. Witosławski 1 złr., ks. Fran. Weis 1 złr., ks. Rogoziewicz 1 złr., ks. From 50 ct., Parafia Rychce 7 złr. 4 ct., ks. Wojnarowski 1 rubel śr., JW. Najprzew. ks. Biskup 100 złr. — Do 18. Grudnia 1873. zebrano zatem 509 złr. bankno- tami i wyż wyszczególnione ofiary w złocie i srebrze, za które otrzymano 43 złr. 7 ct.; razem więc 552 złr. 7 ct. Z tej sumy posłano dnia 18. Grudnia 1873. na ręce ks. Nun- cyusza w Wiedniu 550 złr. —

Ksiądz Nuncyusz kardynał nadesłał podziękowanie za tę posyłkę następu- jącej treści: N. 6073/1.

„Illustrissime ac Reverendissime Domine! Honori mihi duco certiore reddendi Do- minationem Vestram Illustrissimam ac Reverendissimam, una cum humanissimis Suis lit- teris die 18. Decembris sub N. 190/præs. datis, rite me accepisse 550 florenos Val. Austr., quam pecuniae summam Dominatio Vestra Illustrissima ac Reverendissima, clerus et po- pulus fidelis suæ Diocesis in subsidium Sanctissimi Patris denuo pientissime obtulerant. Pergratum mihi fuit officium curandi, ut hae pia oblationes nulla interposita mora ad suam destinationem promoverentur. Dum Dominationi Vestrae Illustrissimae ac Reveren- dissimae pro hoc novo pietatis tenerrimae et constantis adhaesionis argumento ergo Suam Sanctitatem gratias quam maximas ago, occasione ineuntis novi anni Deum Optimum Ma- ximum toto ex corde adprecor, ut super Ipsam et fideles eximio Suo pastoralis zelo con- credits largissimam benedictionem coelestem effundere velit. Accipiat Dominatio Vestra. Illma et Rma sensus peculiaris meae observantiae et profundissimae venerationis, qui- buscum permaneo Dominationis Vestrae Illustrissimae et Reverendissimae humillimus ser- vus M. Card. Falcinelli m. p. Vinnæ 28. Decembris 1873.

Kur.I. 1874.

Po strąceniu portoryum za powyższą posyłkę w kwocie 1 złr. zostało 1 złr. 7 ct. Od 19. Grudnia 1873. ofiarowali:

Parafia Libusza 5 złr., W. P. Skrzyńska 1 cwanc. i 5 złr., ks. Jabczyński 3 złr., Parafia Kobylanka 14 złr. 20 ct., ks. Kościński 3 cwanc., Parafia Medenice 10 złr. 10 ct., ks. Cielecki 1 złr., ks. Rudnicki 1 złr., Parafia Podbuż 3 złr., Parafia Ropa z okazji nabożeństwa za Ojca Ś. 20 złr., Parafia Łańcut 10 złr., ks. Filar Jakób 3 złr., ks. Kamiński 1 talar śr., ks. Harmata ze składek 24 złr. 80 ct., ks. Łomiński 4 złr. 17 ct., ze składek, od siebie 1 złr., ks. Wyżykowski ze składek 8 złr., ks. Wroński ze składek 10 złr., ks. Günter ze skłdk. 24 złr., ks. Sieradzki ze skłdk. 10 złr., od siebie 1 talar śr., ks. Padowicz 5 złr. 83 ct., Parafia Spie 8 złr., ks. Jagoda 4 złr., JW. ks. Infułat 20 złr., Parafia Jaworów 3 złr. 10 ct., J. ks. Pniewski 10 złr., ks. Rosicki 1 złr., Parafia Bircza 6 złr., ks. Dziedzic 2 złr., ks. Stokłosiński 1 złr. 77 ct., ks. Guzek 3 złr., 50 ½ ct., Parafia Nowosielce 14 złr., W. Palmetzhofer 10 złr., Parafia Żołynia 12 złr., ks. Mączka 2 talary śr., Parafie: Domaradz 2 złr. 30 ct., Haczów 25 złr., Rogi 5 złr., Maydan 50 złr. 43 ct., Przewrotne 15 złr. 22 ct., Ranizów 10 złr., Sędziszów 10 złr. 20 ct., Dzikowiec 17 złr. 15 ct., Boguchwała 4 złr. 22 ½ ct., ks. Ciesielski 2 złr., ks. Wojtynkiewicz z parafianami 7 złr. 50 ct., Parafie: Hyżne z plebanem 2 złr., Kraczkowa z plebanem 2 złr., Krasne z plebanem 7 złr. 50 ct., Krzemienica z plebanem 25 złr. 61 ct., Parafia Malawa 6 guld. 21 ct. srebr., ks. Gierad 3 guld. 79 ct. srebr., Wy. Henryk Christiani 2 guld. srebr., ks. Miziewicz z parafianami 4 złr., ks. Gruszka z parafianami 11 złr., ks. Sulikowski 1 Napoleondor w zł., Parafia Słocina 8 złr. 10 ct., ks. Cybulski 5 złr., Parafia Staromieście 5 złr., J. ks. Olcynwier 5 złr., ks. Biały 1 złr., Parafia Tyczyn 10 złr. 48 ½ ct., ks. Krzanowicz 1 złr. 54 ct., Paraf. Zabierzów 1 złr., Wy. Ludw. Jędrzejowicz 1 Napoleondor, Parafia Zaczernie z plebanem 5 złr. 89 ct., ks. Gryziecki 2 złr. 24 ct., Paraf. Zgłobień 2 złr. 76 ct., ks. Kotecki komend. z parafianami 6 złr. 12 ct., ks. Węgrzynowski 1 złr., ks. Szczepek 50 ct., Parafia Stobierna 7 złr., ks. Bogucki 2 złr., Paraf. Łąka 6 złr. 43 ct. *(za posyłkę z dekanatu Rzeszowskiego zapłacono portoryum 25 ct.;)* Parafia Koenigsau 2 złr., ks. Kaszubski 2 złr., Parafie: Krosno i Kombornia z okazji processyi na intencyą Ojca Ś. do Korczyny 14 złr., Parafia Korczyna z tejże okazji 15 złr. 60 ct., ks. Godek 1 złr., ks. Stankiewicz 1 złr., Parafia Krościenko 21 złr. 27 ct., Parafia Strzyżów 18 złr., Wy. Wołkowicki 5 złr., Wa. Skrzyńska 2 złr., Parafia Sanok 1 talarek, 3 cwanc. i 17 złr. 32 ct., Parafie: Humniska 5 złr., Jasionów 1 dukat i 24 złr. 5 ct., Bukowsko 13 złr., Nowotaniec 8 złr., Niebieszczany 6 złr., Grabownica 6 złr., Besko 5 złr., Zagórz 5 złr., Zarszyn 3 złr., Strachocina 2 złr. 73 ct., ks. Wal. Ryznerski 5 złr. 50 ct., Kolegium OO. Jezuitów w Starejwsi 13 Napoleondorów i 15 złr., Parafie: Trzcينica 14 złr. 10 ct., Bączal 5 złr. 51 ½ ct., Róża dziewcząt żyw. róż. w Przemyślu 1 złr., Parafia Jodłowa 5 złr., Parafia Biezdździa z plebanem 25 złr., Klasztor OO. Reform. w Bieczu 3 złr. 53 ct., Parafie: Polna 6 złr., Binarowa 6 złr., Rozembark 7 złr., Zborowice 1 złr. 50 ct., Zagórzany 5 złr., Parafia Sam-

bor 77 złr. 20 ct., ks. Zgrzebny z Medyni 5 złr. 47½ ct., Parafie: Przeworsk 72 złr., Sieniawa 22 złr. 96½ ct., ks. Hebda 1 złr. 33½ ct., ks. Żukotyński 1 złr., ks. Madejski 1 złr., Parafia Jaćmierz 14 złr., Giedlarowa 5 złr., Brzózka kr. 3 złr. 42 ct., Kosina 17 złr., Wysocka 3 złr., Medynia 2 złr., Nienadówka 2 złr., Sokołów 5 złr., Wola Zarcz. 2 złr., Szarżyna 18 złr., Tarnawiec 5 złr., Leżajsk 11 złr. 58 ct., Parafianie z Szebni 12 złr., P. Lud. Gorajski 2 złr., Wa. Gorajska, Pny. Marya, Helena i Alfonza Gorajskie po 1 złr., Wa. Swiejkowska 1 złr., ks. Piotrowski 5 franków w srebrze, Parafia Tarnowiec 39 złr., Parafie: Miechocin 5 złr., Pniów 1 złr. 90 ct., Grębów 10 złr. 20 ct., Radomyśl 13 złr. 34 ct., Wrzawy 1 złr. 21 ct., Trześć 20 złr., ks. Tyburski 1 złr., ks. Herman Syl. 1 złr. — *Ogólna suma po strąceniu 25 ct. portoryum za posyłkę z dek. Rzeszowskiego, czyni 1202 złr. 33½ ct. 7 cwanc., 12 floren., 4 talary, 1 talarek, 5 franków w srebrze 1 dukat i 15 Napoleondorów w złocie.*

W kur. IV. z r. 1873 wykazano pozostałą w kasie konsystorskiej kwotę 10 złr. 72½ ct. — Do Na Missyje tej sumy przybyło 20 złr. 10½ ct.; mianowicie ofiarowali: ks. Jan Pietrzycki 4 złr., ks. Terlecki 1 złr., w Bułgarii kks. Wąsowski, Wojnarowski, Witosławski Br. i Filar Jakób po 50 ct., ks. Józef Weis 1 złr., parafia Rychce 5 złr. 68 ct., ks. Stokłosiński 1 złr. 72½ ct., parafia Kœnigsau 60 ct., ks. Kan. Olecngier 2 złr., ks. Czaporowski Stanisław 50 ct., ks. Bieleń 1 złr., kks. Bukowski i Madejski po 10 ct., kks. Hebda i Żukotyński po 20 ct. — *Ogólna suma: 80 złr. 83 ct.*

W kur. IV. z r. 1873 wykazano znajdującą się w kasie konsystorskiej kwotę 16 złr. 33 ct. w. a. Na grób Od Grudnia 1873 ofiarowali: ks. Harmata z parafianami swymi 12 złr. 20 ct., ks. Czaporowski Stanisław Zbawiciela 50 ct., kks. Hebda, Bieleń, Madejski, Żukotyński po 20 ct., ks. Bukowski 10 ct. — *Ogólna suma: 29 złr. 93 ct.* w Jerozolimie.

W kur. IV. z r. 1873 wykazano znajdującą się w kasie konsystorskiej kwotę: 7 złr. 75 ct. Od Grudnia 1873 ofiarowali: Parafia Rychce 3 złr., kks. Terlecki, Wąsowski, Witosławski Br., Weis Józef, Filar Jakób, Czaporowski Stanisław po 50 ct., ks. Wojnarowski 25 ct., kks. Hebda, Bieleń, Żukotyński po 20 ct., kks. Bukowski i Madejski po 10 ct. — *Ogólna suma: 14 złr. 80 ct.* Na Missyje w Afryce.

W kur. IV. z r. 1873 wykazano 2 złr. 50 ct. Następnie ofiarowali: kks. Koleński i Wojnarowski po 25 ct., parafie: Haczów, Jasionka, Klimkówka po 50 ct., Iwonicz, Miejsce, Rymanów po 25 ct., kks. Terlecki, Wąsowski, Witosławski Br., Weis Józef, Filar Jakób, Czaporowski Stanisław po 50 ct., parafia Rychce 3 złr., ks. Żukotyński 40 ct., kks. Hebda i Bieleń po 20 ct., ks. Madejski 10 ct. — *Ogólna suma składki: 9 złr. 65 ct.* w Ameryce.

W kur. IV. z r. 1873 wykazano 3 złr. 25 ct. Następnie ofiarowali: ks. Czaporowski Stanisław 50 ct., kks. Hebda i Bieleń po 20 ct., ks. Madejski 10 ct. — *Ogólna suma składki: 4 złr. 25 ct.* Na Missyje w Oryencie.

Na kościół w Sądowej Wiszni ofiarowali: ks. Czaporowski Stanisław 10 ct., ks. Hebda 20 ct., ks. Madejski 10 ct., razem 40 ct., które dnia 28. Lutego 1874. odesłano do W. Urzędu parafialnego w Sądowej Wiszni. Na kościół w Sądowej Wiszni.

Na kościół w Baligrodzie. Na kościół w Baligrodzie ofiarowali: kks. Czaporowski Stanisław, Bielen, Hebda po 20 ct., ks. Madejski 10 ct., razem 70 ct., które dnia 27. Lutego 1874. doręczono ks. Łacheckiemu.

Na kościół w Chyrowie. Na kościół w Chyrowie ofiarowali: kks. Czaporowski Stanisław, Madejski po 10 ct., razem 20 ct., które dnia 28. Lutego 1874. odesłano do Wiel. Urzędu parafialnego w Chyrowie.

Na kościół w Medyni. Na kościół w Medyni ofiarowali: ks. Hebda 20 ct., kks. Czaporowski Stanisław i Madejski po 10 ct., razem 40 ct., które dnia 28. Lutego 1874. odesłano do W. Urzędu parafialnego w Medyni.

Składka na odnowienie kościoła katedralnego. Vid. Cur. IV. ex anno 1874. gdzie wykazano ogólną sumę składek: 1 dukat w złocie, 2200 zhr. w papierach wartościowych i 426 zhr. 49 ct. częścią w książeczkach kasy oszczędności, częścią w gotówce. Do tej sumy przybyło od 30. Paźdz. 1873. Za kupon listopadowy od oblig. indem. na 100 zhr. — 2 zhr. 36 ct. Ofiarowali: ks. Fran. Kopystyński 3 zhr., ks. Józef Witkowski 1 zhr., ks. Tarnowski 8 zhr., ks. Wojtuń 2 zhr., ks. Sroczyński 1 zhr., ks. Pietrzycki 2 zhr., ks. Krupiński 5 zhr., O. Placyd z zak. Minor. 1 zhr., ks. Janicki 1 zhr., ks. Solecki 2 zhr., ks. Bałaban 1 zhr., ks. Sołtysik 1 zhr., Alumni Sem. bisk. z 2. r. teol. 2 zhr. 59 ct., JW. Najprzew. ks. Biskup 1000 zhr., ks. Kan. Skwierczyński 10 zhr. — (Dnia 3. Listop. 1873. kupiono list zastawny na 1000 zhr. a 5% za 778 zhr.;) dalej ofiarowali: ks. Sieradzki 5 zhr., ks. Stojalowski 10 dukatów, ks. Pniewski 10 zhr., ks. Rosicki 3 zhr., ks. Uzarski 5 zhr., ks. Dolinger 3 zhr., ks. Herman Wł. 2 zhr., ks. Maxymowicz 3 zhr., ks. Klucznik 5 zhr., ks. L. Czaporowski 1 zhr., ks. Niedzielski 5 zhr., ks. Kaniewicz 3 zhr., O. Mozułowski 1 zhr., ks. Dr. Mazurkiewicz 10 zhr. — (dnia 21. Listopada 1873 kupiono 4 listy zastawne 5% a 100 zhr. z bieżącym kuponem za 318 zhr. 37 ct.) Ofiarowali: ks. Mar. Podgórski 10 zhr., ks. Samólewicz 25 zhr., ks. Żywicki 5 zhr., ks. Katyński 5 zhr., ks. Rużycki 5 zhr., ks. Szewc 5 zhr., ks. Gdula 5 zhr., ks. Machowicz 5 zhr., ks. Juszczak Jan 1 zhr., ks. Bieńkowski 5 zhr., ks. Filipp 2 zhr., ks. Textoris 5 zhr., ks. Wolwicz 1 zhr., ks. Kolbuszewski 10 zhr., ks. Radwański 1 zhr., (dnia 4. Grudnia 1873. kupiono oblig. indem. na 100 zhr. z bieżącym kup. za 76 zhr. 50 ct.) przybyło zaś za kupony od listów zastawnych i oblig. pożyczki narod. razem: 87 zhr. 30 ct. (dnia 12. Grudnia 1873. kupiono list zastawny na 100 zhr. 5% bez kuponu za 80 zhr. 24 ct.,) ofiarowali: ks. Grocholski 5 zhr., ks. Romański 2 zhr., ks. Putańkiewicz 1 zhr., ks. Szymkiewicz 2 zhr., ks. Wolski 1 zhr., ks. Wojnar 1 zhr., ks. Biega Michał 1 zhr., ks. Stankiewicz Waw. 50 ct., ks. Terlecki 5 zhr., ks. Wolfram 1 zhr., ks. Turzański 1 zhr., ks. Drażek 1 zhr., ks. Weis Józef 3 zhr., ks. Wąsowski 2 zhr., ks. Mazurek 50 ct., ks. Cielecki 1 zhr., ks. Rudnicki 50 ct., ks. Żygłowicz 50 ct., ks. Wojnarowski 1 zhr., ks. Rogoziewicz 1 zhr., ks. From 50 ct., ks. Witosławski Br. 1 zhr., ks. Weis Fr. 1 zhr., ks. Filar Jak. 1 zhr., ks. Hanczakowski 50 ct., ks. Rudolf Beneszek 25 zhr., (dnia 31. Grudnia 1873. kupiono oblig. indem. z kuponem bieżącym na 100 zhr. za 78 zhr. 40 ct.,) ofiarowali: ks. Stokłoskiński 1 zhr., ks. Tarnowski 8 zhr., ks. Skrzyński Hr. 15 zhr., ks. Wojtuń 2 zhr., ks. Kluczycki 5 zhr., ks. Kowalski 2 zhr., ks. Misiągiewicz 1 zhr. 65 ct., ks. Rondewald 50 ct.,

parafia Markowa 10 złr., ks. Gorecki 2 złr. 33 ct., ks. Pawłowski Karol 2 złr., ks. Ciglewicz 1 złr. 45 ct., (dnia 7. Lutego 1874. kupiono oblig. indemn. na 100 złr. z kuponem bież. za 79 złr. 75 ct.) ofiarowali: ks. Kan. Jedliński 6 złr., ks. Dzierżyński Sylw. 2 złr., ks. Hebda 10 złr., ks. Czaporowski Stanisław 10 złr., ks. Świtalski 5 złr., ks. Tereszkiewicz 80 ct., ks. Madejski 5 złr., kks. Biber, Wolański, Fleiszman, Jakubowski Jan, Czaszyński, Kulczykowski, Okmiński, Piękosz po 5 złr., razem 40 złr.; kks. Winnicki i Mikołajewicz po 3 złr., razem 6 złr., kks. Kirschner, Biega Jan, Mazankiewicz, Ryniak, Zygmunt po 2 złr., razem 10 złr., ks. Gwoździowski 1 złr. 42 ct., (dnia 21. Lutego kupiono list zastawny na 100 złr. 5%₀ za 85 złr. 42 ct.) ofiarował ks. Putańkiewicz 68 ct. Czyni więc ogólna suma składek: 11 dukatów, 4100 złr. w papierach wartościowych i 438 złr. 89 ct. bądź w książeczkach kasy oszczędności bądź w gotówce.

I. Dekanat Przemyski extra urbem.

1. w Nizankowicach wystawił ks. Komendarz stodołę własnym kosztem, parafianie dali w o- koło kościoła baryerę. Spis ofiar do kościołów i restauracji budynków kościelnych i plebańskich
2. w Ujkowicach, wyrestaurowano kościół zewnątrz, wzmocniono powagę kosztem konkurencji za 478 złr. 23 ct., PP. Józef i Alexandra Puchalscy ofiarowali: Dywan za 45 złr., taśmę do dzwonka w 1873, usku- za 5 złr. i 50 złr. na pająk. Wa. Halina Bieniaszewska dywan wartości 12 złr., Wojciech Brzozowski, cze- teczniowych. ladnik stolarski dwa bukiety z kwiatów robionych wartości 5 złr.

3. w Żurawicy, pokryto nowym gontem dach na kościele kosztem konkurencji za 250 złr., Bractwo różańcowe sprawiło chorągiew za 60 złr. i feretron za 57 złr., bractwo wstrzemięźliwości chorągiew za 60 złr. i feretron za 76 złr., ze składek parafian 6 lichtarzów metalowych pośrebrzanych za 75 złr., Paweł Radochoński ofiarował kadzielnicę za 9 złr., J. O. księżna Adamowa Sapieżyna puzderko ze wszelkimi przyborami do admistrowania śś. Sakramentów przy łożu chorych, parafianie świec białych woskowych wartości około 100 złr., wyzłocono jeden kielich za 10 złr.

II. Dekanat Jaworowski.

1. w Jawcrowie, Wa. Krokoszyńska ofiarowała sukienkę haftowaną na puszkę, Panie tamtejsze zrobiły dywan na gradusy wielkiego ołtarza, Wa. Eminowiczowa dywan włóczkowy na stopnie ołtarza M. B. — Uskuteczniiono restauracyą zewnętrzną kościoła kosztem konkurencji i ks. Proboszcza w kwocie 1628 złr. 20 ct., kosztem księdza Proboszcza dano rynewki z blachy cynkowej około całego kościoła za 343 złr., Nakładem ks. Proboszcza 368 złr., pobito nowym gontem budynki plebańskie w mieście. Nową stodołę na folwarku plebańskim wybudowano z materyału sosnowego z lasu proboszczowskiego, podwaliny dębowe kupił i majstrów opłacił ks. Proboszcz 103 złr., ks. Proboszcz dał zrobić i wyzłoć 2 kielichy srebrne dla kościoła Jaworowskiego za 83 złr. 20 ct.

2. w Stojącach, kupiono ze składek dwa moździerze za 13 złr. 50 ct., ławki w kruchcie kościoła za 22 złr., kosztem ks. Proboszcza i Jana Głuszka odzłożono boczny ołtarz za 135 złr., Paweł Kłok sprawił chorągiew za 10 złr., ks. Proboszcz urządził ganek zabudowany na plebanii za 60 złr., sprawił

szał za 21 złr., Katarzyna Iwańska z przyczynieniem się księdza Proboszcza sukienkę na puszkę za 12 złr., ks. Proboszcz krzyż nowy na ołtarz za 32 złr., Wa. Śmiałowska bursę, Wielebna Szafrąńska zak. Sakr. szlaki do obrósów i alby, JWa. hr. Czapska z Bydgoszczy antependyum. Przewieziono kosztem konkurencyi stodołę za 210 złr., ks. Proboszcz dodał 60 złr., ze składek wyrestaurowano skarbiec i mieszkanie ks. Wikarego kosztem 65 złr.

3. w Krakowcu, kosztem konkurencyi 6000 złr., pokryto kościół blachą żelazną cykowaną, wybielono zewnątrz i wewnątrz i poczynione inne restauracje, nakładem ks. Proboszcza wyrestaurowano plebanię.

4. w Wielkich oczach, Wa. Baronowa M. Hagen ofiarowała ornat czarny, ks. Administrator sprawił figurę Xstusa do grobu za 65 złr.

III. Dekanat Samborski.

1. w Kalinowie, ze składek odnowiono i odzłociono ołtarz M. B., do tego ołtarza sprawiono nowy obraz M. B. i ś. Antoniego, sprawiono dwa nowe feretrony z obrazami w ramach rzeźbionych, wszystko kosztem 400 złr., do czego ks. Proboszcz przyczynił się kwotą 30 złr.

2. w Samborze, sprawiono dwie chorągwie, 3 sukienki na puszkę, 10 korporatów, dwa dywany na stopnie ołtarza, odnowiono jeden ornat srebrny i obraz P. Jezusa w Ogroju.

3. w Starej soli, sprawiono 12 par drewnianych lichtarzy do katafalku za 34 złr.

4. w Strzałkowicach, ks. Proboszcz sprawił za 18 złr., krzyż na ołtarz wielki, za 12 złr., krzyż na ołtarz M. B., kanony na te ołtarze za 8 złr., za 5 złr., popiersie z gipsu Piusa IX. za 5 złr., dał wyszebrzyć suknię ś. Antoniemu na obrazie w ołtarzu pobocznym, kosztem kilkunastu złr., ponaprawiać i poprzerabiać bieliznę kościelną, Bractwo różańcowe dało wybielić wewnątrz kościół kosztem 34 złr., sporządzić nową bramę na cmentarz za 6 złr., sprawiło nowe szerokie pozłacane ramy do obrazu M. B. bolesnej za 10 złr., dało ponaprawiać feretrony kosztem 6 złr., Antoni Kikomber ofiarował 3 kłocę grube mierzące po 9 łokci długości drzewa białej topoli na nowe ławki do kościoła, które kłocę Bractwo różańcowe kosztem 20 złr. porządkować kazało, Wa. B. Leśniewiczowa ofiarowała sukienkę na puszkę własnej roboty, pewna Pani ze Lwowa ofiarowała kwiaty do 6 świec na ołtarz M. B. różań., pewna Panna z Sambora kwiaty do świec przed ołtarz ś. Józefa, inna dwa garnitury kwiatów do świec na wielki ołtarz.

5. w Wojutyczach, kosztem konkurencyi 701 złr. 69 ct., zaciągnięto nad sufitem kościoła nowe płatwie, umocowano warstat strychowy i pokryto dach nowym gontem. N. ofiarowała sukienkę na puszkę z materji jedwabnej.

IV. Dekanat Drohobycki.

1. w Drohobyczu, ks. Wolfram sprawił ornat biały za 36 złr., Wa. Stachowa poduszkę na ołtarz wartości 5 złr., JW. ks. Kan. Łobos mszał żałobny, 12 puryfikaterzów, 6 palek, 4 korporaly, Wa. Miłerowa chorągiew.

2. w Rychlicach, odnowiono dwa ołtarze i dwa obrazy procesyon. kosztem 440 złr., ze składek do których większymi datkami przyczynili się: JW. Julia hr. Bielska 50 złr., JW. Jadwiga hr. Tarnowska 5 złr., legat ś. p. Franciszki Mazur 81 złr., legat ś. p. Franciszki Jach 17 złr., Franciszka Buszta 27 złr., ks. Pleban 12 złr., ks. From 1 złr., legat ś. p. Aleksego Piętaka 10 złr., Kun. Dudziak 5 złr., Ka-

rolira Jankowska 5 złr., J. Werstein 3 złr., Alex. i Józefa Żurawscy 3 złr., Józefa i Rozalia Rogoziewicz 2 złr., Rozalia Hrycyk 2 złr. 20 ct., P. Kalaman 2 złr., Roz. Pięta 2 złr., J. Watral 2 złr., Marianna Kupniak 3 złr., Katarzyna Chomyn 2 złr.

3. w Königsau, sprawiono 6 lichtarzy wartości 50 złr., lampę przed wielki ołtarz za 13 złr., Tuwalnię za 12 złr., sukienkę na puszkę 5 złr., formę do pieczenia opłatków 12 złr. 50 ct., Karło 5 złr., na ołtarz nowy zostający w robocie zebrano już 100 złr. Wyż wymienione przedmioty sprawiono ze składek w kościele czynionych.

4. w Podbużu, Magistrat miasta Drohobyczy darował kościołowi w Podb. stare organy z kościoła Drohobycznego, za które przy dopłaceniu 170 złr., sprawiono nowe organy wart. 400 złr., owe 170 złr., pokryto ze składek, do których przyczynił się ś. p. Jan Syczewski datkiem 100 złr. Wa. Michalewska ofiarowała 6 firanek do okien, Wy. Markowski sprawił do kaplicy w Majdanie ambonę za 20 złr., i kwiaty za 5 złr.

5. w Komarnie, Wy. Franciszek Link sprawił kielich wartości 25 złr., przybyły do kościoła w ofierze korale wartości 20 złr.

6. w Rumnie, przybyły 3 pary lichtarzów wartości 24 złr., od PP. Striegel, Bielewicza i Sroki Karola.

7. w Dublanach, ze składek parafian sprawiono kapę wartości 70 złr., zrestaurowano organy kosztem 300 złr.

8. w Ruckach, dalszy ciąg spisu datków na odnowę kościoła paraf. JW. Marya hr. Fredro 5 złr., Papurzyńska 1 złr., N. 50 ct., Kat. Guzik 20 ct., J. Kulik 1 złr., Rozalia Majewska i A. Woźniczka po 20 ct., Seb. Siwak 40 ct., Aug. Mazur 80 ct., Wa. Matczyńska 1 złr. 20 ct., Biaskowska 90 ct., P. Partyka 50 ct., J. Szostaczyński 1 złr., J. Kogut 1 złr., W. Tarnawski 10 ct., W. Siwak 20 ct., Patraszewski 1 złr., J. Kogut 1 złr. 30 ct., J. Piskurski 50 ct., D. Warzecha 30 ct., J. Okoński, NN., K. Dworniki, M. Warzecha, Chabałowski, T. Meltka po 1 złr., J. Krechowicz, J. Żaba po 3 złr., J. Kopczyński 40 ct., Puszka 3 złr. 45 ct., Gmina Brzeście 2 złr., ks. Karol Żygłowicz zebrał na kolendę 100 złr., P. Gustowicz 20 ct., M. Kogut 2 złr., Sz. Chomąt 5 złr., N., Partyka, R. Makar po 50 ct., Kaź. Fałat 4 złr., kościół Samborski 6 złr. 88 ct., Puszka 1 złr. 50 ct., Szymon Sawiński 1 złr. 50 ct., Kirschner 1 złr. 80 ct., Mich. Świdorski 17 złr. 90 ct., Kompania ze Stryja 9 złr. 10 ct., Za obrazki 7 złr. 14 ct., ks. Rom. Stojałowski 12 złr., ks. M. Burzański 4 złr. 50 ct., Dekanat Sanocki 34 złr., Wy. Niedzielski St. 15 złr., Najprzew. Konsystorz Tarnowski 99 złr., 70 ct., Decanat Liński 11 złr. 70 ct., Zmigrodzki Dek. 10 złr. 20 ct., razem 381 złr. 27 ct., z tych większa część za obrazki. Z przeniesienia 1222 złr. 16 ct. Z parafii o. ł. Rudeckiej 636 złr. 39 ct. Ogólna suma 2239 złr. 82 ct. — Tę sumę wydano na różne restauracje kościoła i nadto wydano 226 złr. 5 ct. — JW. Aleks. hr. Fredro ofiarował dwa ołtarze z marmoryzowanymi kolumnami i odnowił własnym kosztem portrety fundatorów kościoła. Wa. NN. ozdobiła kosztem kiludzieścicu złr. ołtarz z okazji majowego nabożeństwa. PP. z Brodów sukienkę na puszkę, ks. Proboszcz wystawił jeden budynek z materyału danego przez skarb JW. kolatora. Własnym kosztem zrestaurował budynki plebańskie, w czasie nabożeństwa uzbierano 105 złr., które na naprawę ornatów i sprawienie bielizny kościelnej obrócone będą.

V. Dekanat Sanocki.

W Sanoku, Alexander Piech ofiarował kielich z pateną z mosiądzu pościągany.

VI. Dekanat Rymanowski.

1. w Haczowie, konkurencja pobiła dach na kaplicy kościelnej za 80 złr., Wa. Lucyna Haller ofiarowała ornat biały wart. 100 złr., W. Zofia Urbańska 2 alby.

2. w Jasionce, przybyła 1 alba za 20 złr.

3. w Jaśliskach, PP. Józef i Paweł Bogdańscy ofiarowali dywan na stopnie ołtarza za 46 złr., i 2 dukaty na pozłocenie kielichów. Konkurencja dachem pokryła stodołę.

4. w Iwoniczu, kościół wewnątrz odmalowano i odzłożono ołtarze.

5. w Klimkówce, ze składek parafian sprawiono ornat fiol. za 30 złr., Wy. A. Gniewosz ofiarował paschał pięknie malowany, A. Stasicka obrus na wielki ołtarz, Parafianie ułożyli nową podłogę w stajni.

6. w Króliku, Bractwo różańcowe sprawiło tuwalnię za 5 złr., ks. Proboszcz dwa dzwonki za 2 złr., parafianie pobili dach na plebanii.

7. w Lubatowej, sprawiono 2 chorągwie za 56 złr., a 2 odnowiono kosztem 20 złr., kosztem Najprzew. Kapituły i gminy postawiono stodołę za 1100 złr., ks. Proboszcz wydał na restaurację budynków 80 złr.

8. w Miejsu, Wa. kolatorka ofiarowała ornat fiol. i poduszkę aksamitną.

9. w Równem, przybyła sukienka na puszkę, wystawiono nową stajnię, poprawiono dach na kościele i parkan około kościoła.

VII. Dekanat Brzozowski.

1. w Brzozowie, ks. Proboszcz sprawił do kościoła pozytywę za 56 złr.

2. w Golcowej, zrestaurowano kościół i plebanią kosztem konkurencji za 891 złr. 55 ct.

3. w Jasienicy, wymurowano nową plebanią kosztem konkurencji z przyczynieniem się ks. Proboszcza za 6000 złr., JW. hr. Załuska ofiarowała wspianiały kielich srebrny, sutu złożony, gotyckiej roboty wartości 184 złr., ks. Kaz. Szkocki Mszał poprawny za 30 złr.

4. w Izdebkach, JW. J. hr. Bukowska sprawiła 4 chorągwie, zaś jedną Michał Orłowski, wszystkie wartości 170 złr., parafianie złożyli na odbudowanie spalonej kuchni 157 złr., resztę na jej zbudowanie dodał ks. Proboszcz.

5. w Przysietnicy, ze składek parafian z przyczynieniem się ks. Proboszcza sprawiono kapę czerwoną za 30 złr., kupiono laną z żelaza pasyjkę na krzyż cmentarny za 6 złr., i krzyż pakfongowy za 6 złr.

6. w Łubnie, JW. ks. Biskup ofiarował na sprawienie konfessyonału dębowego 20 złr., JW. Baronowa Schlechta obrus z siatką. Wa. Ignacy Trzecieśka antependium do ołtarza M. B., z legatu Jana Bu-kały sprawiono mszał za 33 złr. 30 ct., ks. Daniel Sulikowski ofiarował obraz ś. Antoniego do bocznego ołtarza.

wartości 35 złr. i mszał, kosztem konkurencyi pobito kościół za 177 złr. 60 ct. i plebanię za 80 złr., wyre-staurowano budynki gospodarskie blebańskie. Wal. Szczepanik sprawił ornat biały za 18 złr. Marya Niemiec ornat biały za 24 złr., Apolonia Florkiewicz ornat zielony za 24 złr., ze składek włóścian z Kaźmirówki i Józefa Salamona ornat czerwony za 24 złr., Ant. Przybylski 12 lichtarzy wartości 12 złr., polakierowanie tychże 2 złr., ks. Proboszcz sprawił baldachin 30 złr., ornat biały 30 złr., umbraculum 6 złr., kropielniczkę 1 złr., kanony do wielk. ołtarza z ramami 5 złr., dwie stuły 5 złr., okno do skarbcu i kratę żelazną 2 złr. 50 ct., naprawił ławki w kościele kosztem 2 złr. 80 ct., z legatu Zofii Mycka dano w presbyterium 2 okna z ko-lor. szyb 19 złr., materya atlasowa na naprawę kapy 12 złr., naprawiono dwa ornaty 12 złr. Podmurowano mensy pod trzema ołtarzami.

VIII. Dekanat Rzeszowski.

- 1. w Boguchwale,** P. Marya Straszewska ofiarowała ornat wartości 50 złr.
- 2. w Hyżnem,** P. Izab. Jędrzejowiczowa ofiarowała albę, córka jej Ludwika poduszkę na ołtarz. W. Pilińska, albę, poduszkę i światło na 3 ołtarze, P. Gutowska kwiaty do świec, około kościoła w parka-nie dano nową bramę, dwoje drzwi, dach na kaplicy M. B., naprawiono dom organisty nakładem 100 złr., na plebanii dano także 2 nowe bramy, nową posadzkę w sieniach i zrestaurowano studnię kosztem ks. Plebana.
- 3. w Słocinie,** Marya hrabianka Wallis ofiar. ornat biały z dalmatykami wartości 120 złr., P. Jadw. Szymanowska albę wartości 20 złr., ks. Proboszcz odnowił figury kamienne P. Jezusa, ś. Rocha, śś. Jana i Floriana nakładem 30 złr., sprawił katafal mniejszy, większy zrestaurować kazał.
- 4. w Zaczerniu,** Panna Marya Jędrzejowicz ofiarowała ornat wartości 80 złr., Apolonia Skada ramy złożone do 2 obrazów, kwiaty, girlandy razem wartości 40 złr., Wojciech Micał chorągiew za 75 złr. i ornat za 18 złr.
- 5. w Zabierzowie,** Państwo Ludwikowie Jędrzejowiczowie wymurowali kaplicę z kościołem złączoną znacznym nakładem, w tej ołtarz i wszelkie inne przybory sprawili, nadto ofiarowali 3 obrazy, alby i inną bieliznę, krzyż na ołtarz, światło, ornat czarny wartości 60 złr., ornat biały 80 złr. i stuł kilka. Wy-budowano nowy ołtarz kosztem 500 złr. ze składek, do czego przeważnie przyczynił się datkiem 250 złr. byli kolator Wy. Stanisław Skrzyński.
- 6. w Zgłobniu,** wyzłocono kielich z patyną i zreperowano organ, na coks. Pleban ofiarował 29 złr.
- 7. w Łące,** sprawiono 10 lichtarzy na ołtarz wielki, na które ś. p. Maciej Nowak z Łukawca legował 100 złr. a ks. Proboszcz dodał 40 złr. Nadto sprawił krucyfiks na ołtarz poboczny za 5 zł. i 2 kie-lichy odzłocił nakładem 25 złr., Jędrzej Komenda i Małgorzata Kopciowa sprawili za 30 złr. sukno na stopnie ołtarza.
- 8. w Lubeni,** ukończono dom wikarego i rozpoczęto restauracye budynków gospodarskich.
- 9. w Malawie,** kolatorowie WW. Stanisław i Helena hrabstwo Ostrowscy odstąpili bezpłatnie z swoich obszarów mórg kwadratowy pola na cmentarz, złożyli skrypt na 259 franków i 69 ct. przeznacza-jąc go na zrestaurowanie szpitalu miejscowego, mnogich nadto nieszczęśliwych wydatków na zrestaurowanie zabudowań kościelnych, P. Skrzynecka ofiarowała albę i inną bieliznę wartości 20 złr., Jan Puc albę, ze skła-

dek parafian sprawiono boży grób za 60 złr., zasłonę do Monstrancyi za 29 złr., na restauracyę budynków gospodarskich pleb. wydała konkurencyja 165 złr.

10. w Tyczynie, P. Kleczkowska ofiarowała obrus na ołtarz własnej roboty, Aniela Niemcówna obrus.

IX. Dekanat Miechociński.

1. w Grębowie, Parafianie sprawili 1 ornat biały 50 złr., kapa biała 65 złr., 2 alby 22 złr. ks. Herman Sylw. ofiarował mszał zwykły i żałobny za 25 złr., kosztem parafian wyzłocono 2 kielichy 25 złr., Ewa Janeczkowa ofiarowała firanki do w. ołtarza wartości 8 złr., ofiarowano poduszkę na ołtarz za 10 złr., konkurencyja oparkaniła cmentarz, około kościoła i ogród plebański kosztem 650 złr.

2. w Gorzycach, przybyło: jeden obrus, 3 korporeały i 4 puryfikaterze.

3. w Radomyślu, ks. Proboszcz nabył 3 ornaty i 2 kapy już używane za 50 złr. Jako pierwszą ratę z obiecanych dziesięciu złożyła na murować się mający kościół Wa. Horodyska 100 złr.

4. w Trześni, kosztem parafian, do czego się przyczynił ks. Proboszcz datkiem 100 złr., odzłożono ołtarz w. za 450 złr., parafianie sprawili lampion przed w. ołtarz za 45 złr.

5. w Turbii, parafianie sprawili ornat czarny aksamitny i takąż kapę za 120 złr., ornat biały adamaszkowy za 60 złr. i feretron z dwoma obrazami olejnymi na blasze za 70 złr.

6. w Wielowsi, do kościoła parafialnego odnowili parafianie 2 chorągwie kosztem 20 złr., sprawili dywanik przed ołtarz M. B. za 12 złr., ks. Proboszcz ofiarował do zakrystyi portrety ks. Bisk. Gołaszewskiego i Pap. Klemensa XIII. *Do kaplicy klasztoru PP. Dominikanek* przybyło: ze składek relikwiarz brązowy połączany za 180 złr., przełożona zgromadzenia sprawiła dywan przed ołtarz za 60 złr., z funduszu klasztornego kąpielnica marmurowa za 40 złr., P. Zakliczanka ofiarowała albę za 10 złr. *Do kaplicy ś. Jacka w Sielcu,* hr. Tarnowska Zofia ofiarowała ornat biały jedwabny, ks. Kan. Szediwy dwa mszały. — Gmina Wielowiejska wybudowała nową szkołę.

7. w Wrzawach, Rozalia Bartoszkowa sprawiła feretron wartości 100 złr., P. Wisłocka tuwałnię 6 złr., Marianna Jaroconka obrus 3 złr.

8. w Zaleszanach, przybyło: odnowiono kosztem plebana i parafianina cyboryum za 50 złr., ks. Pleban sprawił krzyż do w. ołtarza za 50 złr., mszał 40 złr., 2 alby i 2 komże 18 złr., 2 całuny sukienne 35 złr., parafianie 6 świeczników do w. ołtarza z latercyny za 50 złr., Wy. Konopka ampułki z chińskiego srebra za 10 złr., firanki do dwóch ołtarzy, Wa. Horodyńska wielką chorągiew jedwabną, parafianie 4 sztandary za 140 złr., Wa. Eustachowa Horochowa ornat czerwony jedwabny, parafianie opatrzyli cmentarze, parafialny i około kościoła sztachetem kosztem wyżej 300 złr.

X. Dekanat Głogowski.

1. w Dzikowcu, buduje się nowa organistówka kosztem konkurencyi, Jadw. Sitka sprawiła pająk za 60 złr., składki na organ doszły do 700 złr. a na ołtarz M. B. różańcowej do 315 złr.

2. w Głogowie, Bractwo N. Sakr. we Lwowie ofiarowało biały ornat za 60 złr., mieszczanie Głogowscy sprawili białą kapę za 30 złr., zrestaurowano ze składek 5 ornatów, Bractwo różańcowe sprawiło berło za 72 złr., włościanie ze Stykowa sprawili feretron za 30 złr., włościanie z Wólki chorągiew za 20 złr. Na budowę nowego kościoła przybyło: ze składek w kościele 183 złr. 73 ct., z legatu ś. p. Jędrzeja Kaskowskiego 103 złr. 4 ct., z legatu ś. p. Maryanny Lasocińskiej 100 złr., miasto Głogów ofiarowało 40.000 cegieł i zakupiono kamieni za 36 złr. 98 ct.

3. w Majdanie, sprawiono ze składek biały ornat za 55 złr.

4. w Mrówli, kosztem 200 złr. między którymi jest 50 złr. z ofiar paraflan a 150 złr. datku ks. Plebana przyozdobiono wewnątrz kościół, wyrestaurowano trupiarnię, posadzono żywy płot około ogrodu.

5. w Przewrotnem, kosztem konkurencyi oparkaniono całe obejście plebańskie za 700 złr. i naprawiono posadzkę kamienną w kościele za 190 złr.

6. w Raniżowie, oparkaniono cmentarz kosztem konkurencyi za 100 złr., ks. Pleban sprawił ornat za 20 złr.

7. w Swilczy, kosztem konkurencyi naprawiono organ za 70 złr.

8. w Trzcianie, kosztem konkurencyi 55 złr. sprawiono umbrakulum, Wiktorya Smagalina ofiarowała obrus wartości 15 złr.

9. w Spiach, Wojciech Sudoł ofiarował na sprawienie puszki 70 złr.

XI. Dekanat Strzyżowski.

1. w Błazowej, ze składek kupiono ornat biały za 30 złr., chorągiew za 14 złr. ks. Proboszcz sprawił kapę fioletową za 50 złr.

2. w Czudcu, kupiono kapę czerwoną za 60 złr., ornat biały za 25 złr. i koronki do alby za 6 złr., ze składek i ofiar tak ks. Proboszcz jak paraflan.

3. w Dobrzechowie, ks. Proboszcz sprawił biały ornat za 28 złr., do innego dał boczne kołumny za 14 złr.

4. w Gwoźnicy, Jan Krzyż ofiarował lampę kamienną i firanki muszlinowe. Ze składek sprawiono: sukno na stopnie ołtarza za 11 złr., 6 lichtarzów do katafalku za 6 złr. i bieliznę kościelną za 6 złr. Gminy rozszerzyły organistówkę i ogrodziły cmentarz za 90 złr., Józef Bator ofiarował na dzwon 50 złr. a Tomasz Wolan 5 złr.

5. w Lutczy, konkurencyja naprawiła pudynki plebańskie za 336 złr.

6. w Niebylcu, postawiono nową stodołę za 550 złr., kaplicę na cmentarzu wyrestaurowano za 30 złr., kupiono za pieniądze ze skarbony kościelnej katafalk za 26 złr., Fiałkowska młynarka, ofiarowała na wyłoczenie kielicha 8 złr. 40 ct.

7. w Połomyi, Wa. Puchalska ofiarowała sukienkę na puszkę i obrus, i odnowiła dwa ornaty i kapę, razem wartości 100 złr.

8. w Strzyżowie, ze składek kupiono kanony na 3 ołtarze za 14 złr. 39 ct., odnowiono ambonę, antependia i 6 ławek za 71 złr. 50 ct., Wa. Konstancja Wołkowska ofiarowała przykrycie na ambonę własnej roboty wartości 25 złr.

XII. Dekanat Frysztacki.

1. w Frysztaku, częścią ze składek, częścią kosztem ks. Plebana sprawiono nowy kielich za 61 złr. ks. Pleban dał wyzłocić 3 kielichy kosztem 75 złr.

2. w Łączkach, Wa. Laskowska ofiarowała poduszkę na ołtarz wartości 15 złr., córka jej tuwalnię 2 złr., ks. Pleban sprawił albę 4 złr.

3. w Sieklówce, kosztem ks. Plebana wyzłocono 1 kielich za 8 złr., paraianie sprawili 2 ławki 20 złr., ksiądz Pleban katafalk nowy 12 złr., Wa. Henr. Jakubowska ofiarowała szal biały na tuwalnię.

4. w Gogolowie, Siostry Felicjanki z Krakowa ofiarowały kapę żałobną ze stułą, sukienkę na puskę, 6 korporałów, 6 humerałów, 28 puryfikaterzy, bursę nową, 3 ręczniki, girlandę z kwiatów na tabernakulum, takąż na monstrancję i bukiety na świece, palek 6, zakładki do mszału, Wa. Wojnarowska ornat żałobny, Wa. Fihauzer 3 obrusy haftowane i albę ze szlakiem podszytym, Wa. Ol. M. z Brzostku poduszkę na ołtarz z kwiatami, Wa. Br. M. z Brzostku szarfę do dzwonka, Dr. Kuczyński, kanony oprawne na wielki ołtarz, Wa. Wojnarowska franki do wielk. ołt. PP. Wojnarowskie profitki na lichtarze. Ze składek parafian i dobrodziejów zebrano 717 złr. 30 ct., z tej kwoty położono posadzkę w całym kościele z płyt kamiennych za 118 złr., posadzkę w zakrystyi i progi przed drzwiami za 12 złr., odnowiono i wyzłocono wielki ołtarz za 170 złr., sprawiono antependium malowane i gradusy za 5 złr., zrestaurowano, odmalowano i wysrebrzono chrzcielnicę za 10 złr., sprawiono puskę nową 30 złr., kielich za 18 złr., lampion 12 złr. albę i trzy komże 9 złr. 70 ct., naprawiono 4 ornaty 5 złr., kupiono lamp 10 za 50 ct., feretron nowy za 20 złr., wydano razem 402 złr. 20 ct. Z pozostałych 315 złr. 10 ct. i z dalszych składek wystawiony będzie nowy boczny ołtarz M. B. różańcowej.

XIII. Dekanat Brzosteki.

1. w Czermnie, ukończono nową kaplicę z kościołem złączoną, na co wydano 160 złr. oprócz roboty ręcznej i ciągłej, którą paraianie bezpłatnie odbywali, Wy. Zajkowski Karol sprawił 3 ornaty, żona jego wraz z Wą. Julią Gumińską sprawiły obrus na ołtarz, WW. Zakonnice z St. Sącza obrus i franki do ołtarza M. B.

2. w Kołaczycach, ozdobiono ołtarz M. B. różańcowej nowym obrazem za 50 złr. kosztem bractwa różańcowego. Radni miejscy sprawili z przyczynieniem się ks. Proboszcza mszał., stajnię i studnię pleb. zrestaurowano.

3. w Ołpinach, odmalowano kościół kosztem 1500 złr. za staraniem ks. Proboszcza i parafian.

4. w Szerzynch, w tym roku ukończono mur z kamienia około kościoła wartości 700 złr., z dobrowolnych składek, pokryto kościół w połowie nowymi gontami za 200 złr., paraianie sprawili 4 obrazy do kaplic, umieszczone w nowowystawionym murze, do czego się głównie legat ś. p. Jakuba i Katarzyny Dudek przyczynił. Obrazy kosztują 62 złr., odnowiono 2 obrazy kosztem 10 złr., Wa. Kochanowska ofiarowała albę wartości 8 złr.

Za niniejsze ofiary, świadczące o pobożności serca, przyjmijcie Najdrożsi Bracia i Synowie Nasi pasterskie podziękowanie i błogosławieństwo, za którem oby Najmiłościwszy Dawca wszelkiego dobra pomnożył błogosławieństwa swoje nad Wami i nad tymi, którzy powierzeni są Waszej opiece i troskliwości!

W Przemyślu 28. Lutego 1874.

Wzywamy uprzejmie WW. Duchowieństwo do gorliwego zalecania wiernym prenumeraty, względnie nabywania dzieła: „Żywoty Świętych na wszystkie dni roku, z przydaniem do każdego, pożytku duchownego i właściwej modlitwy, tudzież na wszystkie uroczystości i święta krótkie nauki, przez Ojca Prokopa, kapucyna, ozdobione 48 litografiami, na sposób sztychów.“ Zaleca się prenumerata dzieła: „Żywoty Świętych.“

Żywoty Świętych obejmować będą około 1200 stronic. Druk nowy, papier piękny format 4. min. Podzielią się one na dwie części czyli tomy z paginacją ciągłą, a wychodzić będą w poszytach miesięcznych po 6—7 arkuszy czyli 96—114 stronic, poczynając od 1. Grudniu 1873, tak, że całe dzieło przed końcem 1874 roku Publiczności się złoży.

48 rycin litografowanych,

artystycznie wykonanych na sposób stalorytów, ozdobi Żywoty Świętych. *Papier gruby rygałowy* w formacie do dzieła odpowiednim. Ryciny te wyjdą w 4 trzymiesięcznych zeszytach, czyli po 12 w jednym i załączą się do dzieła przy zeszytach 1, 4, 7 i 9.

Wydanie Żywotów przysposabia się dwojakiem: **na papierze welinowym i zwyczajnym**; jedno i drugie: z rycinami na jednostajnym papierze i bez rycin.

Kosztować będą: **NA PAPIERZE WELINOWYM. Bez rycin** 12 zeszytów, w Warszawie po 40 kop. Całe dzieło rs. 4 k. 80. Nabywający zeszytami, płacą przy pierwszym za ostatni, za dalsze przy odbiorze, a ostatni wyda się bezpłatnie. **Z przesyłką pocztą** cena za całe dzieło rs. 5 k. 60. Prenumerata może być nadsyłaną w całości lub w 2-ch częściach: przy zamówieniu połowa i po odebraniu pierwszych 3-ch zeszytów. Wysyłka uskuteczniać się będzie po 3 zeszyty razem.

Za ryciny same rs. 2 k. 40 w Warszawie, w 2-ch ratach: przy pierwszym i drugim zeszytce po rs. 1 k. 20. Z przesyłką pocztą razem rs. 2 k. 80 lub przy zapisaniu się rs. 1 k. 40 i po odbiorze pierwszego zeszytu rs. 1 k. 40. **Wydanie welinowe razem z rycinami** kosztować zatem będzie w Warszawie rs. 7. k. 20, z przesyłką pocztą rs. 8 k. 40.

NA PAPIERZE ZWYCZAJNYM. Bez rycin w Warszawie zeszyt po 30 kop. Całość rs. 3 k. 60. Warunki nabywania, jak wyżej przy wydaniu welinowem. Z prze-

syłką pocztą rs. 4 k. 40. Inne warunki także jak przy wydaniu welinowem. **Za ryciny** ceny wyżej podane. **Wydanie zwyczajne razem z rycinami** kosztować zatem będzie w Warszawie rs. 6, a z przesyłką pocztą rs. 7 k. 20.

Prenumeratę przyjmują: wydawca Maurycy Orgelbrand, księgarz w Warszawie, naprzeciw posągu Kopernika, i wszystkie Księgarnie w kraju i za granicą.

W Przemyśle 28. Lutego 1874.

MACIEJ,

Biskup.

Z Konsystorza Biskupiego o. ł.

Ks. Ignacy Łobos,

Kanonik Kanclerz.

Oдноśnie do kur. V. z r. 1872. udziela się WW. Duchowienstwu rachunek funduszu głuchoniemych.

Liczba porząd.		Pojedynczo		Razem		U W A G A
		Złr.	ct.	Złr.	ct.	
I. Za Rok 1872.						
A. Przychód.						
	Z końcem r. 1871. pozostało w gotówce	121	$\frac{1}{8}$ 31			W papierach wartościowych posiada fundusz:
	<i>Przybyło:</i>					I. List zastaw. towarzystwa kred. ziemsk. gal. Ser. III. N. 10.790. a 4 ⁰ / ₁₀₀ na 1000 złr.
1.	z dekanatu Brzozowskiego	12				II. Oblig. indem. wschodniej galic. N. 4427. na 100 złr.
2.	od JW. Najp. ks. Biskupa	10				N. 3748. na . . . 50 złr.
3.	„ Najprzew. Kpituły . .	5				III. Książeczki kasy oszczędności Lwowskiej.
4.	„ Kleru Przemyskiego . .	2	70			N. 11.972. dto. 24. Stycznia 1866. na . . . 200 złr.
5.	z dekanatu Jasielskiego .	5	43			N. 22.054. dto. 6. Grudnia 1866. na . . . 100 złr.
6.	od ks. Kan. Olcyniera . .	1	30			Odsetki od tych książeczek kapitalizują się —
7.	z dekanatu Bieckiego . .	2	75			
8.	od ks. Kamińskiego z Brzozy	1				
9.	2 kup. od listu zastawnego na 1000 złr. 4 ⁰ / ₁₀₀	40				
10.	2 kup. od obli. ind. na 100 zł.	4	$\frac{724}{8}$		$\frac{3}{8}$	
11.	2 kup. od obli. ind. na 50 zł.	2	$\frac{362}{8}$	208	58	
B. Wydatek.						
	C. k. Prokuratorji Skarbu przesłano w sprawie legatu po ks. J. Płacyńskim . .	15		15		Ks. Jan Płacyński, parach w Bieczu, 1858 zmarły, zapisał funduszowi głuchon. w Przemyślu sumę 2000 złr. m. k. na domu Neftalina Horowitz w Dukli zabezpieczoną. Według uwiadomienia c. k. Prokuratorji Skarbu z d. 28. Listopada 1873. N. 23.479. Cons. N. 306. z r. 1874. realność hipotekarna na uiszczenie legatu przez c. k. Sąd powiatowy w Dukli d. 28. Listopada 1873. w drodze egzekucji sprzedana została za 2410 złr. w. a.
	Potrąciwszy wydatek od przychodu pozostaje . . .			193	$\frac{3}{8}$ 58	
II. Za Rok 1873.						
A. Przychód.						
	Z końcem r. 1872. pozostało	193	$\frac{3}{8}$ 58			
1.	z dekanatu Brzozowskiego .	10				
2.	„ „ Jasielskiego . .	5				
3.	„ „ Liskiego	1				
4.	od ks. Mołęckiego		50			
5.	z dekanatu Bieckiego . .	3	60			
6.	od JW. Najp. ks. Biskupa i Kleru Przemyk.	16	70			
7.	z dekanatu Samborskiego .	2	50			
8.	od ks. Kanon. Olcyniera .	1	$\frac{324}{8}$			
9.	dt. dt. dt.	2	28			
10.	2 kupony od listu zastawn. na 1000 złr. 4 ⁰ / ₁₀₀	40				
11.	2 kup. od obli. ind. na 100 zł.	4	$\frac{724}{8}$			
12.	2 kup. od obli. ind. na 50 zł.	2	$\frac{362}{8}$	283	$\frac{5}{8}$ 57	
B. Wydatek.						
	C. k. Prokuratorji Skarbu zaliczono	6		6		Przemyśl dnia 20. Lutego 1874.
	Po odtrąceniu wydatku od dochodu pozostaje			277	$\frac{575}{8}$	

Rachunek z dochodów i wydatków funduszu głuchoniemych za r. 1872. i 1873.

Drukiem L. D. Stögera w Jasle, 1874.

1874.

[dod. 1]

ep. I^a

MACIEJ HIRSCHLER,

z Bożej i świętej Stolicy Apostolskiej Łaski

Biskup Przemyśki o. ł.

Assystent Tronu Papieżkiego, Hrabia Rzymski, Prałat nadworny Jego
Świątobliwości, Kawaler Orderu Leopolda, i t. d

**W W. Duchowieństwu świeckiemu i zakonnemu, tudzież
Wiernym Diecezji swojej**

Zdrowie i Pasterskie Błogosławieństwo!

Jeszcze nie przebrzmiała w sercach naszych skarga Ojca S. niedawno wam ogłoszona, z powodu której cały świat katolicki padł na kolana przed ołtarzami Pana Zastępów, błagając o skrócenie terażniejszych utrapień bijących na owczarnię Chrystusa i na Zastępcę jego na ziemi; a oto dzisiaj znowu przesyłamy wam list tegoż Ojca S. pełen mocy i powagi apostolskiej do wszystkich Biskupów wydany. W nim Ojciec S. napomknąwszy o ciężkich krzywdach Kościołowi i Stolicy Apostolskiej wyrządzonych w samym Rzymie, podnosi, piętnuje i potępia świętokradzkie i hereetyckie zamachy, które przypuściły rządy szwajcarski i pruski na podkopanie i zniweczenie kościoła w krajach swoich.

W liście tym wyklucza także Ojciec S. ze społeczności kościelnej tych wszystkich kapłanów, którzy w widokach owych rządów dali się użyć do usunięcia z posad prawych pasterzów opierających się bezbożnym ustawom państwowym, i niemając posłannictwa od prawych Biskupów, przyjmowali z rąk świeckich urzędników posady plebanów i duszpasterzy, w miejsce wygnanych bezprawnie.

Papież Pius IX.

WIELEBNI BRACIA! POZDROWIENIE I BŁOGOSŁAWIENSTWO APOSTOLSKIE!

Jakkolwiek przypadło Nam z rozmaitych powodów wiele doświadczyć smutków i goryczy od samych początków długiego naszego papieztwa, które często wyłuszczałyśmy w wydawanych do was encyklikach, tak jednak w ostatnich tych latach wzrósł ciężar mozołów, iżbyśmy nim prawie przywaleni byli, gdyby Nas łaska Boga nie wspierała. Do tego nawet rzeczy doszły że śmierć sama nad życie tylu bałwanami miotane, zdaje się być pożądalsza, i nieraz z wzniesionemi do nieba oczyma zmuszeni jesteśmy zawołać: lepiej jest umrzeć, niż widzieć cierpienia świętych. (1. Machab. 3. 59).

Zaiste, odkąd dostojny ten gród Nasz za zrządzeniem Bożem siłą oręża zajęty, uległ panowaniu ludzi depczących prawo, nieprzyjaciół religii i mieszących z sobą wszystko ludzkie i boskie, żaden prawie dzień nie minął aby coraz innemi krzywdami i udręczeniami zranionemu już sercu Naszemu nowej jakiej nie zadano rany. Brzmia jeszcze w uszach Naszych skargi i jęki mężów i dziewic z rodzin zakonnych, które z siedzib swych wyparte w niedostatku, w sposób złowrogi są ścigane i rozprasane, jak to tam dziać się zwykło, gdziekolwiek bądź owa fakcja panuje, która do przewrotu porządku społecznego dąży; albowiem jak według świadectwa Atanazego mówił Antoni W: szatan nienawidzi wprowadzić wszystkich chrześcian, lecz dobrych zakonników i dziewic Chrystusa w żaden sposób ścierpieć nie może. Widzieliśmy niedawno, czegośmy nie przypuszczali nigdy, zniesiony i skasowany Nasz uniwersytet Gregoryński, w tym celu ustanowiony, aby doń (według świadectwa dawnego autora piszącego o szkole rzymskiej Anglo-Sasów) młodzież klerycy z dalekich nawet krajów przybywali kształcić się w nauce i wierze katolickiej, iżby nie w ich kościołach niewłaściwego lub wierze katolickiej przeciwnego nie nauczano, i wzmocnieni tym sposobem, ustaleniu w wierze do siebie wracali. Gdy przeto niecnemi sztukami zwolna wszystkie nam odbierają przywileje i narzędzia, za pomocą których zdołalibyśmy kościół powszechny urządzić i rządzić, okazuje się jawnie, jak daleko odstępnuje od prawdy twierdzenie, że po odjęciu Nam miasta, w niczem nie została uszczuploną swoboda Rzymskiego Papieża w wykonywaniu duchownego urzędu i w aktach do katolickiego należących świata; a zarazem coraz widoczniej stwierdzonem zostaje, jak prawdziwie i słusznie tyle razy mówiliśmy i dowodzili, że świętokradzkie dziedziny naszej przywłaszczenie do tego szczególnie zdąża, aby złamać zwierzchnictwa papieskiego siłę i skuteczność, i samą nawet religię katolicką, jeżeli to być może, całkiem wytępić.

Lecz nie to głównie mamy na celu, aby wam o tych pisać cierpieniach, jakimi trapiione jest to Nasze miasto, a zarazem całe Włochy; owszem te Nasze zgryzoty może smutnem przyślonilibyśmy milczeniem, gdybyśmy mogli przez łaskę Bożą uśmierzyć te srogie bole, jakimi tyłu wielbnych braci biskupów i ich duchowni i lud w innych krajach są dręczeni.

Nie tajno wam bowiem, wielbni Bracia! że niektóre z kantonów Związku helweckiego nie

tyle przez innowierców poduszczone, którzy zamach ten częstokroć potępiali, jak przez zacieklej zwolenników sekt dziś zwolna owładnięte, cały przewróciły porządek, a nawet podkopały same fundamenta ustaw Chrystusowego kościoła, nie tylko wbrew wszelkim sprawiedliwości i rozumu prawdom, lecz wbrew również publicznie zaręczonej wierności; gdyż według uroczystych ugód głosowaniem i powagą ustaw Związku zagwarantowanych, należało, aby katolikom swoboda religijna pozostawioną została nienaruszona.

Ubolewaliśmy już w allokucyi Naszej z 23 grudnia r. z. nad zadaniem religii gwałtem przez rządy owych kantonów „bądź przez stanowienie o dogmatach wiary katolickiej, bądź przez sprzyjanie odszczepieńcom, bądź przez zakazy w wykonywaniu władzy biskupskiej.“ Lecz „najsłuszniejsze zażalenia Nasze, zanesione z Naszego polecenia przez sprawującego Nasze interesa do Rady związkowej, zupełnie zostały pominięte, ani też nie uwzględniono próśb katolików wszelkiego stanu, ponawianych przez biskupów, owszem krzywdy pierwotne zwiększyły się nowemi i jeszcze cięższemi.

Albowiem po gwałtownem wielebnego brata Kaspra biskupa Hebrońskiego i wikaryusza apostołskiego Genewskiego wypędzeniu, które równie było pięknem i świetnem dla ofiary, jak szpetnem i ubliżającym dla rozkazodawców i wykonawców, rząd genewski w d. 23 marca i 27 sierpnia r. b. dwie ogłosił ustawy, całkiem odpowiednie projektowi zapowiedzianemu w miesiącu październiku r. z., który potępiliśmy w wspomnianej allokucyi. Otoż rząd ten przywłaszczył sobie prawo reformowania w tym kantonie ustawy kościoła katolickiego i nagięcia jej do formy demokratycznej, poddając biskupa tego pod względem wykonywania własnej jurysdykcji i zarządów, jakoteż pod względem przelewania swych atrybucyj, władzy świeckiej, zakazując mu mieszkać w owym kantonie, oznaczając liczbę i granice parafij, przepisując formę i warunki wyboru plebanów i wikariuszów wypadki i modłę odwoływania ich lub zawieszenia w urzędzie, udzielając ludziom świeckim prawo mianowania ich, ludziom świeckim powierzając również czasowy zarząd wyznań, i jakoby dozorców spraw kościelnych w ogóle ich ustanawiając. Ustawy te prócz tego zastrzegają, aby bez pozwolenia rządu i to jeszcze mogącego być odwołaniem plebani i wikaryusze żadnych nie pełnili funkcji, żadnych nie przyjmowali godności nad te, jakie z wyboru ludu osiągnęli, i że ciż przez władzę świecką do przysięgi mogą być pociągani według rot, w której się znajduje prawdziwa apostazja. Każdy widzi, że tego rodzaju ustawy nie tylko są niebyłe i bez żadnej mocy z braku wszelkiej władzy u prawodawców świeckich i powiększej części innowierczych, lecz i przez to, że nakazują sprzeciwiać się dogmatom wiary katolickiej i karności kościelnej przez sobór powszechny Trydencki i ustawy papieskie zatwierdzone, tak, że je całkowicie winniśmy zganić i potępić.

Z obowiązku przeto Naszego urzędu, z mocy władzy Naszej Apostolskiej, uroczyste ustawy te naganiamy i potępiamy, oświadczając zarazem, że niedozwoloną jest i całkiem świętokradzką taka przez nie zapowiedziana przysięga; dla tego wszyscy ci, co pod rządem genewskim lub gdzie indziej według postanowień tychże ustaw lub w podobny sposób przez głosowanie ludu i potwierdzenie władzy świeckiej wybrani, ośmielą się pełnić obowiązki urzędu kościelnego, samym faktem podpadają pod klątwę większą, zachowaną wyłącznie tej Stolicy św. i pod inne kary kano-niczne; wierni zatem wszystkich tych unikać winni, według przestrogi Bożej, jakoby „cudzych i złodziei, którzy nie przychodzą jedno żeby kradli, zabijali i tracili.“

(Jan 10, 5, 10).

Smutne to i zgubne o czem nadmieniliśmy, lecz wydarzyły się rzeczy zgubniejsze w pięciu

z siedmiu kantonów, z jakich się składa dycezyja Bazylejska, jako to: w Solurze, Bernie, Bazylei, Argowii, Turyngii. I tam wydane zostały ustawy o parafiach, o wyborze i o odwoływaniu plebanów i wikaryuszów, wywracające rząd Kościoła i świętą konstytucję, poddające urzęda kościelne zwierzchnictwu świeckiemu i schyzmatyckiemu; które to ustawy, a mianowicie tę, która wydana została przez rząd solurski w dniu 23 grudnia 1872, naganiamy i potępiamy, i stanowimy, aby za naganione i potępione w wiekuiste czasy uważane były.

Gdy następnie Wielebny brat Eugeniusz biskup bazylejski, z słusznym oburzeniem i apostolską wytrwałością odrzucił niektóre artykuły na zebraniu czyli konferencji, jak nazywają, dycezyjalnej, na którą zgromadzili się delegowani pięciu zwyczajnych wspomnianych kantonów, postanowione i przełożone sobie, słuszny mając powód odrzucenia ich bo naruszyły władzę biskupią, obaliły rząd hierarchiczny i otwarcie sprzyjały odszczepieństwu; z biskupstwa zrucony, od świątyni swej oderwany i na wygnanie gwałtem skazany został. Żaden wtedy rodzaj podstępny ani ucisku nie był zaniechany, aby w wspomnianych pięciu kantonach duchowieństwo i lud przywieść do schyzmy: wzbroniony został duchowieństwu wszelki stosunek z wygnanym pasterzem i rozkaz dany kapitule katedralnej bazylejskiej, aby się dla wyboru wikaryusza kapituły lub administratora zebrała, jak gdyby stolica biskupia rzeczywiście była opróżniona; który to zamach niegodny mężnie kapituła wydana protestacją od siebie odrzuciła. Tymczasem postanowieniem i wyrokiem władz świeckich berneńskich sześćdziesięciu sześciu plebanom na terytorium Jura wskazanem zostało na-przód aby nie pełnili funkcji swego urzędu, a następnie aby go złożyli z tej jedynie przyczyny, iż otwarcie oświadczyli, że jedynie uznają prawego biskupa i pasterza wielbego brata Eugeniusza i niechęcią haniebnie odstąpić od jedności katolickiej. Ztąd poszło, że całe to terytorium, które wiarę katolicką stale zachowywało i poprzednio połączone było z kantonem berneńskim, pod tem zaręczeniem i zastrzeżeniem, że zawsze zachowa nienaruszoną swobodę swej religii, pozbawione zostało zgromadzeń parafialnych, uroczystości chrztu, ślubów i pogrzebów, mimo daremnych utyskiwań i domagań się mnóstwa wiernych, najwyższą niesprawiedliwością przywiedzionych do tego że zmuszeni byli albo przyjąć narzuconych przez władzę polityczną schyzmatyckich lub odszczepionych pasterzy, lub obchodzić się bez wszelkiej pomocy i służby duchownej księży.

Błogosławimy więc Boga, który tą samą łaską jaką męczenników niegdyś podnosił i utwierdzał, teraz utrzymuje i umacnia tę część wybraną owczarni katolickiej, która stale idzie za swoim biskupem, wznoszącym mur około domu Izraelskiego, żeby się mógł ostać w bitwie w dzień Pa-na (Ezech 13 5) i nieświadoma trwogi, wstępuje w ślady samej Głowy męczenników Jezusa Chrystusa, gdy łagodność jagnięcia przeciwstawiając zaciekłości wilków za wiarę swoją radośnie i wytrwale walczy.

Z szlachetną wiernych Helwetów stałością współzawodniczy nie z mniejszą zasługą duchowieństwo i lud wierny w Niemczech, który również naśladuje świetne przykłady swoich biskupów. Ci bowiem stali się widowiskiem świata i aniołom i ludziom, którzy ich widząc zbrojnych pancerzem prawdy katolickiej i przyłbicą zbawienia wszędzie staczających odważnie walki Pańskie, tem bardziej siłę ich ducha i niezwykłą stałość podziwiają i wynoszą im więcej z każdym dniem wzmagają się nieubłagane przeciw nim prześladowanie wszczęte w cesarstwie niemieckiem, a szczególnie w Prusiech.

Prócz licznych i ciężkich krzywd kościołowi katolickiemu w zeszłym roku wyrządzonych,

rząd pruski ogłosiwszy nader twarde i niesprawiedliwe ustawy, całkiem przeciwne dawniejszemu postępowaniu, poddał całą instytucję i wychowanie kleryków władzy świeckiej, tak, że do niej należy badać i stanowić, jak klerycy mają być nauczani i kształceni do życia kapłańskiego i pasterskiego; i idąc dalej nadał tejże władzy prawo orzekania i rostrzygania o nadawaniu wszelkich urzędów i beneficjów, jakoteż pozbawiania święconych kapłanów urzędów i beneficjów. Prócz tego aby tem rychlej i zupełniej rząd kościelny i porządek hierarchicznej podległości ustanowiony przez samego Chrystusa Pana, wywrócony został, te same ustawy niejedną stawiają przeszkodę biskupom w przestrzeganiu w porę przez cenzury i kary kanoniczne, bądź dusz zbawienia, bądź czystości nauki w szkołach katolickich, bądź winnego sobie od kleryków posłuszeństwa; nieinaczaj bowiem wolno jest biskupom z mocy tych ustaw dopełniać tego, jak za zezwoleniem władzy świeckiej i w sposób przez nią przepisany. Zresztą, aby nic nie brakło do całkowitego ucisku kościoła katolickiego, ustanowiony został trybunał królewski dla spraw kościelnych, przed który powoływani być mogą biskupi i święceni pasterze tak przez ludzi prywatnych, którzy im podlegają, jak przez urzędy publiczne, aby naksztalt zbrodniarzy ponosili kary i w wykonaniu duchownego urzędu ścieśniani dyć mogli.

Tak najświętszy kościół Chrystusa, któremu uroczystemi i ponawianemi monarchów przyrzeczeniami i publicznemi traktatami zaręczoną była potrzebna i zupełna wolność religijna, dziś jęczy w tych miejscach pozbawiony wszelkich praw swoich i nieprzyjaznym ulegający siłom, króte mu ostatnią grozą zatrąta; nowe bowiem ustawy dążą do tego, aby dalej istnieć nie mógł. Nie dziw przeto, że pierwotna spokojność religijna ciężko w tem państwie zamąconą została przez podobne ustawy i inne pruskiego rządu zamiary i akta dla kościoła najzgubniejsze. Lecz zamętu tego winę któżby błędnie chciał całkowicie przypisywać niemieckiego cesarstwa katolikom. Gdyż jeżeli im za zbrodnie ma być poczytywane, że nie poddają się tym ustawom, którym z czystym sumieniem poddać się nie mogą, z równej przyczyny i w równy sposób mogliby być uważani Jezusa Chrystusa Apostołowie i męczennicy, którzy najstraszniejsze męki i śmierć samą ponosić woleli, niż własny zdradzić obowiązek i najświętszej swjej religii prawa pogwałcić, słuchając bezbożnych rozkazów prześladowczych monarchów. Zaiste wielebni bracia! gdyby co do ustaw świeckich, te ustawy najwyższe stanowiły prawidło sumienia, jakto bezbożnie i bezrozumnie twierdzą niektórzy, nagany raczej niż czci i chwały byłiby godni pierwsi męczennicy i ci co później w ich ślady wstąpili, gdy za wiarę Chrystusa i wolność kościoła krew przelewali; co więcj, nie wolnoby było na-przekor ustawom i wbrew panującym chrześcijańską wyklądać i rozpowszechniać religię i tworzyć kościół. Wiara jednak uczy i rozum ludzki dowodzi, że dwojaki istnieje porządek rzeczy, oraz że, dwojakie rozróżniać należy władze na ziemi, jedną naturalną, która czuwa nad bezpieczeństwem społeczeństwa ludzkiego i świeckimi sprawami, drugą zaś, której początek jest po nad naturą, która przewodzi w dziedzinie Boga, tj. kościół Chrystusa dla pokoju dusz i wiecznego zbawienia ustanowiony. Te zatem dwojakięj władzy obowiązki najmańdrzej są pojmovane, gdy się oddaje Bogu co jest boskiego, a dla Boga Cesarzowi co jest cesarskiego, który dla tego jest wielkim, iż mniejszym jest niż niebo, tego bowiem jest on czyje jest niebo i wszelkie stworzenie. (Tertul. apol. c. p. 30). Od tego zaiste boskiego nakazu nigdy nie odstępował kościół, który zawsze i wszędzie w umysły swych wiernych wpajać usiłuje posłuszeństwo, które nienaruszenie zachowywać winni względem panujących i ich praw co się tyczy rzeczy świeckich, i nauczał z Apostołem, że poło-

żony nie jest na postrach dobrym uczynkom ale złym, nakazując, aby poddani byli wiernymi nie tylko dla gniewu, iż przelożony miecz nosi mszczący się w gniewie nad czyniącym co jest złego, ale i dla sumienia, gdyż w urzędzie swoim jest sługą Bożym. (Rzym. 13, 3 i n.) Lecz ową obawę książąt sam rozciągnął do złych czynów, wykluczwszy ją całkiem z zachowania prawa bożego pomnąc na to co wiernych nauczał Piotr św.: A żaden z was niech nie cierpi jako mężobójca albo złodziej albo złoczyńca, lecz jeżeli cierpi jako chrześcjanin, niech się nie wstydzi, owszem niech chwali Boga w tej mierze. (1. Piotr. 4. 14, 15.)

Gdy tak rzeczy stoją, łatwo pojmiecie wielebni bracia! jaką boleścią umysł Nasz był rażony wycytując w liście świeżo do Nas pisany przez Cesarza niemieckiego oskarżenie równie straszne jak niespodziewane przeciw części, jak sam mówi, katolickich swoich poddanych, a szczególnie przeciw katolickiemu w Niemczech duchowieństwu i biskupom. Przyczyną tego oskarżenia jest, że nie lękając się kajdan i udręczeń, ani ceniąc więcej życie swoje niż siebie samych, odmawiają posłuszeństwa wspomnionym ustawom z tą wytrwałością, z jaką zanim nakazane zostały, protestowali wykazując ich wady, wyjaśniane ważnemi, jasnemi i niez wzruszonemi dowadami, jakie wśród oklasków całego świata katolickiego i niemaleń liczby innowierców, Monarsze, jego ministrom a nawet prawodawczym zgromadzeniom państwa przedstawiali. Dla tych to powodów obwiniani są teraz ozbrodnie zdrady głównej, jak gdyby na jedno się godzili i sprzysięgali z tymi, którzy wszelki ludzkiego społeczeństwa ład zamącić usiłują, a to pomimo licznych i świetnych przykładów, które niewzruszonej ich wierności, posłuszeństwa dla monarchy i gorącej miłości ojczyzny jawnie dowodzą. Sami nawet proszeni o to jesteśmy, abyśmy owych katolików i poświęconych pasterzy do szanowania owych ustaw napominali, co na to wychodzi, abyśmy Mu udzielali pomocy Naszej w prześladowaniu i rozpędzaniu trzody Chrystusa. Ale ufamy w Bogu, że najjaśniejszy Cesarz lepiej zbadawszy rzeczy, odrzuci podejrzenie tak błahe i niegodne wiary, powzięte przeciw najwierniejszym poddanym, i niedozwoli dłużej, aby ich honor tak obmierzła szarpany był potwarzą i niezasłużone przeciw nim trwało prześladowanie. Zresztą cesarski ów list ponieśliibyśmy na tem miejscu, gdyby nie był całkiem bez Naszej wiedzy i zaiste niezwykłym obyczajem ogłoszony w urzędowej berlińskiej gazecie wraz z listem pisany Naszą ręką, w którym odwoływaliśmy się do sprawiedliwości Najjaśniejszego Cesarza dla kościoła katolickiego w Prusiech.

To co dotąd przytoczyliśmy, dzieje się w oczach wszystkich: dla czegoż gdy zakonnicy i Bogu poświęcone dziewice, pozbawiani są wspólnej wszystkim obywatelom wolności i z niehumanitarną surowością wypędzani, gdy szkoły publiczne, w których się młodzież katolicka kształci, z pod zabawnego nauczycielstwa kościoła i jego nadzoru coraz bardziej wykluczane, gdy zbiorowe dla pielegnowania wiary zakłady a nawet seminaria kleryków rozwiązywane, gdy wolność opowiadania ewangelii ścieśniona, gdy wykład początków nauki religijnej w niektórych państwach krajach wzbroniony, gdy z parafij swych plebani, których tymże biskupi nadali, hywają odwoływani, gdy biskupi sami pozbawiani są dochodów, karani grzywnami, straszni groźbą więzień, gdy katolicy wszelkiego rodzaju uciemiężeniami są dręczeni, byćże może, abyśmy w siebie wmówili czego Nam chęć dowieść, że tu nie idzie o religię Chrystusa ani o prawdę.

Lecz nie tu koniec krzywd kościołowi katolickiemu wyrządzonych. Łączy się jeszcze do tego opieka przez rząd pruski i inne cesarstwa niemieckiego rządy otwarcie udzielana nowym odszczepieńcom, którzy się mianują staro-katolikami przez nadużycie tej nazwy, któraby zgruntu była śmie-

szną, gdyby tyle błędów ohydnej téj sekty, przeciw głównym wiary katolickiej zasadom tyle świętokradztw w praktyce rzeczy boskich i udzielaniu sakramentów, tyle najcięższych zgorszeń i taka zresztą dusz krwią Chrystusa odkupionych zatrata, raczej strumieni łez z oczy nie wyciskały.

I zaiste co zamierzają i do czego dążą ci nieszczęśliwi synowie potępienia, jasno pokazuje się tak z ich pism, jak szczególnie z bezbożnego owego pisma, które świeżo ogłosił ten, którego sobie sami pseudo-biskupem ustanowili. Podczas bowiem gdy zaczepiają i obalają prawdziwą moc jurysdykcji w Papieżu rzymskim i biskupach Piotra św. i Apostołów następcach, i przenoszą ją na pospólstwo, czyli jak mówią na zbór (gminę), odrzucają wytrwale i walczą przeciw nieomylnemu naczelnictwu tak rzymskiego Papieża, jak całego nauczającego kościoła; a wbrew Duchowi św. obiecanemu przez Chrystusa kościołowi, że w nim na wieki pozostanie, z śmiałością twierdzą, że Papież rzymski, jakoteż wszyscy biskupi i ludy jednością wiary i spółności z nim połączone w odszepienstwo podpadli, zatwierdziwszy i wyznając orzeczenia powszechnego soboru Watykańskiego. Dla tego zaprzeczają nawet nieustannosci kościoła bluźniąc, że w całym świecie zaginął dla tego, że jego widoma Głowa i biskupi stali się odszczepieńcami; i ztąd wyprowadzają konieczność jaka im się narzuca, przywrócenia prawowitego biskupstwa w osobie swego pseudo-biskupa, który nie drzwiami lecz którędy indziej wchodząc, jako złodziej i rozbójnik, na własną swą głowę ściąga potępienie Chrystusa.

Jednak ci nieszczęśliwi, co katolickiej religii fundamenta podkopują, co niszczą jej znamiona i przymioty, co tak sprośne i rozliczne wymyślili błędy, lub raczej wydobyte z starej heretyków spiżarni i razem zebrane roznoszą, nie rumienia się wcale mieniąc się katolikami i starokatolikami, podczas gdy swą doktrynę nowością i liczbą oboją od siebie cechę starości i katolickości jak najdalej odsuwają. Słuszniejszem zaprawdę prawem niż niegdyś przez Augustyna przeciw Donatystom, powstaje przeciw nim, rozpowszechniony u wszystkich ludów kościół, który Chrystus Syn Boży zbudował na opoce, przeciw któremu bramy piekła nie przemogą i z którym Ten, co mu dana jest wszelka władza w niebie i na ziemi przyrzekł pozostać na zawsze aż do skończenia wieków. „Woła kościół do swego wiekuistego małżonka: Czemuż nie wiem, którzy odstępujący odemnie, szemrzą przeciw mnie? Czemuż ci co sami giną, twierdzą że ja zginąłem? Oznajm mi krótkość dni moich, jakże długo będę w owym wieku? Oznajm mi z powodu tych co mówią: Był, a już go niema, z powodu tych, co mówią: spełniły się przepowiednie; wierzyły wszystkie narody, lecz kościół odszczepił się i zginął u wszystkich narodów. I oznajmił, a głos ten nie był daremny. Jakże oznajmił? Oto ja jestem z wami aż do skończenia wieków. Wzruszony głosami waszemi i fałszywemi zdaniem waszemi zapytuje kościół Boga, aby mu krótkość dni jego oznajmił i odkrył że Bóg rzekł: Oto ja z wami jestem aż do skończenia wieków. Tu wy mówicie: O nas powiedział, my jesteśmy i będziemy aż do skończenia wieków. Zapytajmyż samego Chrystusa: I opowiadana będzie, rzeczy, ewangelia w całym świecie, na świadectwo wszystkim narodom, i wtedy przyjdzie koniec. Więc aż do skończenia wieków będzie kościół u wszystkich narodów. Niech giną heretycy, niech zginą tacy jacy są, i niech się odnajdą, aby byli czem nie są. (August. w psal. 101. 2. 8. 9).“

Lecz ludzie ci śmieiej niprawości i potępienia drogą postępując, jak to sprawiedliwym Boga sądem przydarza się sektom heretyków, chcieli również hierarchię swoją wymyśleć, jak nadmieniliśmy, i znanego od wiary katolickiej odstępce Józefa Huberta Reinkensa wybrali sobie i ustanowili pseudobiskupem; i aby nic bezwstydnemu nie brakło, dla konsekrowania go do tych się ucie-

Li Jansenistów utrechtskich, których sami, zanim od kościoła odpadli, uważali wraz z innymi katolikami za heretyków i schyzmatyków. Jednakże ten Józef Hubert śmie nazywać się biskupem, i co wiare już przechodzi, za biskupa katolickiego uznany wydanym dekretem, mianowany przez N. Cesarza niemieckiego i przedstawiony zostaje wszystkim poddanym, jako mający być za prawego biskupa uważanym i jako taki słuchanym. Przecież same elementarne podstawy nauki katolickiej stanowią, że nikt za prawego biskupa poczytywanym być nie może, kto wiary i miłości spółnictwem nie połączony z opoką, na której jednej zbudowany jest kościół Chrystusa, skałą, kto z najwyższym nie trzyma Pasterzem, któremu wszystkie Chrystusa owieczki do paszenia są powierzone, kto nie zespolony z wyobrazicielem braterstwa, jakie istnieje w świecie. I zaiste rzekł Pan do Piotra i dla tego do jednego „aby jedność założył z jednego“. Piotrowi zaś „zwierzchność boska dała wielki i podziwu godny udział w swej władzy, i jeżeli chciała aby inni przełożeni mieli cokolwiek, z nim wspólnego, zawsze dawała przez niego, czego innym nie odmawiała“. Ztąd się dzieje, że z tej stolicy apostolskiej „gdzie Piotr św. żyje, rządzi i przewodniczy wszystkim co szukają prawdy wiary, rozchodzą się prawa do wszystkich członków czcigodnej społeczności“, i że pewnem jest iż ta stolica „gdy kościoły w całym są rozsiane świecie, jest jakby głową swych członków, a ktokolwiek od niej się oddziela. staje się religii chrześcijańskiej zbiegiem, przestawszy należeć do tego samego ciała“ (Bonif. I l. 14 do bisk. Tes.)

Dla tego św. męczennik Cypryan traktując o schyzmatykim pseudo-biskupie Nowacyanie, samej nazwy chrześcianina mu odmówił, jako odłączonemu i oderwanemu od Kościoła Chrystusa. „Ktokolwiek on jest i jakikolwiek jest, rzecz, chrześcianinem nie jest kto nie jest w kościele Chrystusa. Choćby się chełpił i filozofię swoją i krasomówstwo pysznemi głosił słowami, kto braterskiej miłości ani jedności kościelnej nie zachował, nawet to, czem był pierwiej postradał. Jak Chrystus jeden kościół w całym świecie na wiele członków rozdzielił, tak jedno biskupstwo złane w wielu biskupów zgodną, rozliczność, usiłuje według tradycyi bożej, według ścisłej i wszędzie związanej kościoła katolickiego jedności, kościół ludzki uczynić. Kto więc ani jedności ducha, ani spółności pokoju nie zachowuje i oddziela się od węzła kościoła i od towarzystwa kapłanów, nie może mieć ani władzy biskupa, ani zaszczytu, gdyż ani jedności biskupstwa, ani pokoju uszanować nie chciał“. (Cypr. przeciw Nowacyan. l. 52 do Antonian.)

My przeto, co na najwyższej Św. Piotra Stolicy dla strzeżenia wiary katolickiej i zachowania oraz obrony jedności powszechnego kościoła, chociaż bez zasługi, ustanowieni jesteśmy, idąc za przykładem poprzedników Naszych i świętych ustaw obyczajem, z udzielonej Nam z nieba mocy, nietylko wybór wspomnionego Józefa Huberta Reinkensa, dokonany przeciw sankcyi świętych kanonów, uznajemy za niedozwolony, czczy i całkiem żaden, i konsekracyę jego jako świętokradzką ogłaszamy, odrzucamy i potępiamy; nadto samego Józefa Huberta i tych, którzy poważali się wybrać go, i co do świętokradzkiej konsekracyi dopomogli, i tych co do nich przystąpili i trzymając ich stronę, poparcie, ułatwienia, pomoc lub zezwolenie dawali, z mocy wszechmocnego Boga wyklinamy i anatema na nich rzucamy i oświadczamy, orzekamy, i rozkazujemy, aby wykluczeni od spółności z kościołem, do rzędu tych policzeni byli, których współżycia i spotkania tak dalece wszystkim wiernym chrześcianom wzbronil Apostoł, iż nawet pozdrawiać ich zakazał. (II. Jan 10).

Z tego cośmy dotknęli raczej opłakując niż opowiadając, dość wam jest jasnem wielebni bracia, jak smutny i pełen niebezpieczeństw jest stan katolików, w tych, o krórych wspomnieliśmy

krajach Europy. Lecz nie lepiej rzeczy stoją i nie większym spokojem cieszy się Ameryka, gdzie niektóre kraje tak są nieprzychylnie katolikom, że rządy ich zdają się faktami zaprzeczać wiarę, jaką wyznają. Tam bowiem od lat kilku najzaciętsza wszczęła się wojna przeciw kościołowi i jego instytucjom i prawom tej Stolicy Apostolskiej. Gdybyśmy rozszerzyć się nad tem chcieli, nie brakłoby nam przedmiotu, ponieważ jednak ważność rzeczy powierzchownie zbyć się nie da, obszernej o tem kiedy indziej pomówimy.

Niejednego z Was, wielelni bracia, może zadziwi, że tak szeroko rozciąga się wojna w naszych czasach kościołowi katolickiemu wypowiedziana. Komukolwiek atoli dobrze znany charakter zabiegów i zamiarów sekt, czy się zowią masońskimi, czy inną noszą nazwę i porówna je z charakterem, systemem i rozmiarami tego spisku, który wszędzie prawie występuje przeciw kościołowi, nie będzie mógł wątpić że przygody obecne przypisać najwłaściwiej należy podstępom i intrygom tych sekt. Z nich bowiem tworzy się synagoga szatana, która przeciw kościołowi Chrystusa sprawia hufce, rozwija znaki i bój wydaje. Już je dawniej od pierwszych początków poprzednicy Nasi czuwający nad Izraelem, królom i ludom wskazywali, uderzali w nie nieraz swemi klątwami i My sami nieuchybialiśmy tego obowiązku. Oby najwyższym kościoła pasterzom większą byli dawali wiarę ci, którzy mogli ową zgubną zarazę odwrócić. Lecz ona wkradając się krętymi manowcami, nigdy nieprzetestując działać chytremi podstępami, wielu oszukując, do tego w końcu doszła, że z ciemnic swych wydobywszy się na jaw, stała się potężną i panią. Gdy wzrósł ogromnie poczet oszukanych, myślą bezbożne te tłumy, że już życzenia swego dopięli i zamierzonej co tylko nie-dosięgają mety. Osiągnąwszy wreszcie, czego tak długo pragnęli, to jest w kilku miejscach stanąć u steru, zdobywszy sobie pomoc sił i władzy, śmiało dążą do tego aby kościół pański trzymać w najtwardszej niewoli, zburzyć podstawy, na jakich się wspiera, usiłując boski zatrzeć jego charakter, co mu świetny blask nadaje; krótko mówiąc, częstemi przeszywanymi pchnięciami, walący się i wywrócony w całym świecie wytepić. Co gdy tak jest, całej dołóżcie usilności wielelni bracia, aby uchronić od zasadzek i zarazy tych sekt wiernych waszej powierzonych pieczy, i od zaguby uratować tych, co nieszczęściem imię swe na łup oddali tym sektom. Tych szczególnie wykazujcie i zwalczajcie błędy, którzy czy ulegając zdradzie, czy szerząc ją, nielekają się jeszcze twierdzić, że te tajemne stowarzyszenia mają na celu tylko pożytek społeczny i praktykę wzajemnej życzliwości. Wykładajcie im często i głębiej wpajajcie w umysły papieżkie o tej rzeczy ustawy i nauczajcie, że nie [same tylko potępiają one stowarzyszenia masońskie urządzone w Europie, lecz wszystkie ile ich jest, w Ameryce i innych całego świata stronach.

Zresztą, wielelni bracia, ponieważ być nam przypadło w owych czasach, w których następuje się sposobność nie tylko wiele cierpieć lecz i wielkie nieść zasługi, oto jako Chrystusa dobrzy żołnierze, starajmy się przedewszystkiem, abyśmy nieupadali na duchu, owszem, wśród burzy, jaką miotani jesteśmy, mając pewną nadzieję przyszłej ciszy i jaśniejszej dla kościoła pogody, podnieśmy się sami i pracujące duchowieństwo i lud, ufni w pomoc Bożą i pokrzepieni tem szlachetnem zdaniem Chryzostoma: „Grozi wiele bałwanów i ciężkie burze, lecz nie lękajmy się zatonać, gdyż stoimy na opoce. Niech się pieni morze, opoki nie zdoła rozbić, niech się wznoszą fale, nie zatopią łodzi Jezusa. Nic nad kościół potężniejszego. Kościół silniejszy jest od samego nieba. Niebo i ziemia przeminą, słowa jednak moje nieprzeminą. Jakie słowa? Ty jesteś Piotrem i na tej opoce zbuduję kościół mój i bramy piekła nieprzemogą przeciw niemu. Jeżeli nie

wierzysz słowu, wierz rzeczy. Iluż tyranów próbowało kościół uciskać! Ileż stosów, ileż pieców, zębów dzikich zwierząt, ostrych mieczów! inie niepodołały. Gdzież są owi nieprzyjaciele? Milczenie i zapomnienie stało się ich udziałem Gdzie kościół? Bardziej niż słońce jaśnieje. Co było ich, znikło, co do niego należy, jest nieśmiertelne, Jeżeli, gdy mało było chrześcian, nie byli zwyciężeni; gdy cały świat pełny jest religii, jakże ich możesz zwyciężyć? Niebo i ziemia przeminą, lecz słowa moje nieprzeminą.“ (Hom. 1. 2). Żadnem przeto nieprzerażeni niebezpieczeństwem i bez wahania się wytrwajmy w modlitwie i starajmy się to osiągnąć, abyśmy wszyscy gniew Boży, ludzkiemi zbrodniami wywołany, przebłagać mogli, aby w miłosierdziu swem pozostał zachowany, nakazał wiatrom i stanęło ucieszenie.

Tymczasem błogosławieństwo Apostolskie, szczególne Naszej życzliwości świadectwo, wam wszystkim wielebni bracia, duchowieństwu i całemu ludowi pieczy każdego z was powierzonemu, miłociwie udzielamy.

Dan w Rzymie u Ś. Piotra d. 21 listopada r. p 1873 . Papiestwa Naszego 28.

Pius IX papież.

Tak opiewa ten nowy głos prawdy, sądu i boleści Ojca świętego.

Kiedy Jakób Patryarcha płakał Syna swego Józefa, i nie chcąc przypuścić pocieszenia, pragnął zstąpić za nim do grobu, któżby natenczas nie był się ulitował strapionego serca ojcowskiego? Kiedy Eliasza prorok w gorzkości duszy narzekał przed Panem na opuszczenie przymierza jego od Synów Izraela, któżby nie był podzielił żalości jego? Kiedy najświętszy Zbawiciel nasz płakał nad Jerozolimą, któżby na widok łez Jego najdroższych nie był zapłakał?

Dziś Najwyższy Patryarcha, Mistrz doktorów kościoła nieomylny, Namiestnik Chrystusów wylewa boleść uciśnionej duszy swojej przed Niebem i ziemią na widok stolicy swej zagrabionej, na widok tylu biskupów, kapłanów, i osób zakonnych wygnanych, uwięzionych, lub na nędzę wydanych! dziś krwawi się serce Jego na widok tylu Świątyń zbezczeszczonych, tylu ołtarzów spustoszonych, tylu świętości skażonych; dziś przesuwają się przed umysłem Jego tyle wiernych, którym po zabraniu prawych kapłanów i pasterzy, przemocą narzucają oszustów i heretyków, którzy nie mając poselstwa od Biskupów, przychodzą jak złodzieje i wilcy do owieczek Chrystusowych.

J coś dziwnego, że wśród takiej boleści woła: „Lepiej umrzeć, niż widzieć cierpienia świętych,“ że mówi z Psalmistą: „Były mi łzy moje za chleb we dnie i w nocy.“ J czyż ten głos utrapienia głębokiego nie uderzy jakby miecz obosieczny w serca nasze?

Biada dzieciom, których serca nie topnieją na widok smutku i płaczu rodzicielskiego! A stokroć większa biada nam, gdybyśmy nie mieli współczucia dla boleści i narzekania Ojca S.!!

Lecz na Was umiłowani Bracia i Synowie nasi w Panu nie spadnie to straszne biada. Tyłście bowiem dali dowodów waszej ku Ojcu S. miłości Synowskiej, że z tego względu możemy was nazwać jak Apostoł Tesaloniczan wiernych, „chwałą naszą i weselem.“ 1. Tes. 2. 29.

J jeżeli wpośród tej powodzi smutków, goryczy i boleści, przemyka się promień wesela i nadziei do arki watykańskiej zewsząd wściekłemi falami piekielnej bezbożności otoczonej, i rozjaśnia oblicze najśłodsze Piusa IX., toć zaprawdę przyczyniają się do tego wiadomości o waszem przywiązaniu do Stolicy Apostolskiej, o waszej ofiarności dla potrzeb jej, i o waszej w świętej wierze rzymskokatolickiej stateczności. J wybyście nie inaczej postąpili będąc na miejscu owych katolików w Szwajcaryi i w Niemczech.

J jako o tamtych mężstwie i wiernem trwaniu przy Biskupach i kapłanach z wielką mówi pochwałą Ojciec Święty, tak i was-mamy nadzieję-spotkałaby równa cześć, gdybyście byli w ich położeniu.

Nie dzielając jednak ich walk, które do męczeńskich są podobne, możemy pomagać im w tem srogiem upaleniu modlitwą i postem. Modlitwy za Ojca S. i za prześladowany kościół dawniej zarządzane przez nas, odmawiacie najmiłsi. Dziś zbliża się czterdziestodniowy post, który krom głównego celu t. j. przygotowania się na godny obchód tajemnic odkupienia naszego, ma nam posłużyć także do prześlągania Boga, a tem samem do skrócenia tyranii prześladowców kościoła S. Taka to broń katolików, broń żołnierstwa naszego, jak mówi Apostoł narodów (II kor. 10. 4.). „Nie cielesna, ale Bogiem mocna, burząca rady, i wszelką wysokość wynoszącą się przeciw Bogu“

Niestarczyłoby czasu na wyliczenie jej dzieł świetnych. Ale wspomniemy tylko na zwycięstwo, które tym orężem odniosła Estera nad przemożnym Amanem, pierwszym księciem i ulubieńcem Babilońskiego władcy Aswera. Już był wyjednał on bezbożnik u swego monarchy dekret wymordowania wszystkich żydów w niewoli babilońskiej zostających. A oto Estera użaliwszy się narodu swego przez trzy dni pościła ze wszystkimi modląc się o ratunek. J nakłonił Bóg serce królewskie ku niej, iż wysłuchaną została. J miasto ludu jej, zginął okrutny Aman na szubienicy wysokiej. Najmiłsi! W tych czasach wolności zawarowanej prawem, które jak mówi nasz Skarga,* kocha się w Boskiej zelżywości, i my postem wypraszajmy dla panujących, dobrych i sprawiedliwych doradców, a wnet zapanuje pokój dla kościoła tak srodze uciśnionego. J spełni się co mówi Job św. (47.) „Widywałem tych, którzy robią nieprawość i sieją bole, i żną ich. Dmucną na nie Bóg a oni od ducha gniewu jego wyginęli.“

Kończąc to pasterskie pośłanie wołamy słowy Ś: Pawła do Rzymian (12. 1.) „Proszę was tedy bracia przez miłosierdzie Boże, abyście wydawali ciała wasze ofiarą żywiącą, świętą, przyjemną Bogu, rozsumną służbę waszą,“ t. j. duchowną, która się dokonywa rozumem i myślą, czyli wiarą, nadzieją, miłością i pobożnością serca. Bóg pokoju i miłości niechaj będzie z wami wszystkimi. Amen.

Dan w Biskupiej Rezydencji Naszej w Przemyśle 29 stycznia 1874.

MACIEJ
Biskup

L. 15 Oprócz powyższego listu, ogłoszą WW. Rządcy kościołów — według potrzeby parafii — także dyspensę od postu 40 dniowego, którą na mocy Władzy od Ś. Stolicy Apostolskiej otrzymanej udzielamy. Pozwalamy używać potraw mięsnych w Niedzielę, Poniedziałki, Wtorki i Czwartki, z wyjątkiem wielkiego Czwartku, ostrzegając że nie wolno korzystającym z dyspensy przy tymże obiedzie pożywać ryb i mięsa razem. W inne dni jako i w Czwartek wielki — z wyjątkiem Piątku — pozwalamy jadać z nabiałem. Przez wszystkie dni Wielkiego Postu z wyjątkiem Niedzieli, raz tylko na dzień i to przy obiedzie, wolno jeść do sytości. Korzystający z tej dyspensy mają w dni, w które używają pokarmu mięsnego, odmówić pobożnie Psalm: Zmiłuj się nademną Boże. Miserere; lub Litanią Loretańską. Nieumiejący czytać odmówią 3 Ojczy nasz, tyleż Zdro-

* O penow: heretyk: R. VII.

waś Marya, 1 Wierzę w Boga i 5 razy:“ Któryś cierpiał za nas rany.“

Oprócz tego upoważniamy wszystkich WW. Rządców parafii, spowiedników, do udzielania obszerniejszej dyspenzy ze względów na drożyznę, niedostatek, choroby, częstokroć dla zachowania zgody w małżeństwach, dla usunięcia bolesnych nieporozumień między czeladzią a majstrami. Niech za obszerniejszą dyspensę nakładają jeden pacierz na intencję Ojca Ś.

Na mocy oświadczenia Ś. Kongregacyi S. Officii z 20. Grudnia 1871. mogą z tej dyspenzy korzystać zakony, które nie są związane osobnym ślubem wstrzemięźliwości od mięsnych pokarmów.

Maciej,
BISKUP.

Z Konsystorza Biskupiego o. ł.

w Przemyślu dnia 20 Słycznia 1874.

X. Ignacy Łobos.
kanonik i kanclerz.